

diskulogen

med Släktforskarnytt

Nr 66 • Oktober 2004

Släktforskar- dagarna i Östersund

SIDORNA 4-11

Tysklandsresa som gav bra resultat

SIDAN 14

Lär dig mer om Disgen 8

SIDORNA 18-26

Folke tog initiativ till DIS-Nord

SIDAN 44

Summary in English

PAGE 43

Medlemsblad för Föreningen DIS
Föreningen för
datorhjälp i släktforskningen

UTKOMMER fyra gånger per år

ANSVARIG UTGIVARE Sture Bjelk-
åker **REDAKTÖR** Bernt Stenmark,
Volframgatan 12, 811 54 Sandviken,
tel 026-25 83 80, redaktor@dis.se

TRYCK Sandvikens Tryckeri

FÖRENINGEN

Föreningen DIS
Gamla Linköping
582 46 LINKÖPING

Telefon: 013-14 90 43
Fax: 013-14 90 91
E-post: dis@dis.se
Hemsida: www.dis.se
Postgiro: 1 40 33-5
Bankgiro: 5009-6742

Medlemsavgift: 100 kr per år
Familjemedlem: 50 kr per år
*Familjemedlem får inte eget
exemplar av Diskulogen.*

EXPEDITION OCH FORSKARSTUGA

Hovslagaregatan 3
Gamla Linköping

Öppet månd-fred kl 9-16
Kansliet lunchstängt kl 12-13

*På sommaren är forskarstugan även
öppen kl 12-16 de flesta helger.
Ibland extra öppet på kvällar och hel-
ger. Ring gärna före besök.*

Kansli: Ragnhild Bergström
Urban Windahl

Stugvärd för
kvälls- och
helgaktiviteter: Roland Karlsson
Webbredaktör: Urban Windahl
webmaster@dis.se

Telefon: 013-14 90 43

ANNONSPRISLISTA

	Svart	Fyrfärg
Helsida	4 000 kr	8 000 kr
Halvsida	2 000 kr	4 000 kr
1/4 sida	1 000 kr	2 000 kr
1/8 sida	500 kr	1 000 kr

Tidningen trycks i 23 000 exemplar

Medlemmars radannonser på en spalt
kostar 10 kr per rad. Annonserna be-
står endast av text och med fet rubrik.
Min 3 rader och max 10 rader.

Ordförande har ordet	3
Släktforskarlagarna:	
Tusentals forskare på årets "dagar"	4
Kurser för cirkelledare och redaktörer inledde (bilden nedan)	8
Nättidningen Rötter fortsätter som tidigare	9
Stämman biföll motion om registerprogram för skattelängder	9
Förbundet delade ut hedersdiplom till två av DIS medarbetare	10
Så kan du göra ett eget stativ	10
Nästa år förläggs släktforskarlagarna till Göteborg	11
Bra att veta	11
Krönika: En skål för WAP	12
Elektronisk flaskpost på "Message boards" ledde till lyckad släkträff	12
Bibliotekspris till Boden	13
"Forskningsresa" i Tyskland gav mycket positivt resultat	14
Intresset för DIS var stort på årets bokmässa	16
Bredband skapar nya möjligheter för funktionshindrade	17
Arkivpriset till Vadstena	17
Lär dig mer om Disgen 8:	
Hänvisa till externa filer	18
Så använder du ort- och kartfunktionen	20
Diskussionen om artikelserien hittar du i DIS Forum	27
Datainspektionen: Lättnader i PUL blir komplicerade	27
Om vådan av att inte ha gjort ordentliga säkerhetskopior	28
En vanlig svensk är registrerad i ett hundratal databaser	29
Så gör du ett Gedcom-utdrag	30
Kalendern	33
Macspalten: Mac och PC i perfekt harmoni	34
Regionalt: Inga jobbar för högtryck	35
Nordisk träff och danskt jubileum i Köpenhamn	36
Avlidna	37
Arkiv- och biblioteksombud sökes	37
Viktig information om medlemskap	37
DIS-hörna i Norrköping	37
DIS forskarstuga och nya cd-skidor	38
Faddrar	40
Dibyt-ombud	41
DIS arkiv	42
Datainspektionen presenteras i skrift	42
Summary in English	42
Datainspektionen presenteras i skrift	42
Folke Aili arbetar för en region- förening i norra delen av landet	44

Omslaget

*En del av DIS monterutrymme på
släktforskarlagarna i Östersund.*

FOTO: BERNT STENMARK

Nästa tidning

som är nr 67 utkommer i mitten
av december. Sista dag att lämna
manus är den 10 november.

VID DISTRIBUTIONEN AV FÖREGÅENDE NUMMER av tidningen var vissa adresser ofullständiga på grund av ett tekniskt fel. Om du inte fått ditt exemplar av Diskulogen nr 66 i brevlådan ber vi att du hör av dig till DIS expedition, tel 013-14 90 43, e-post: dis@dis.se.

DIS styrelse 2004

Ordförande

Sture Bjelkåker, Hässlegatan 5, 589 57
Linköping, 013-15 09 02,
mobil 070-591 60 62, ordf@dis.se

Vice ordförande

Olof Cronberg, Södra Järnvägsg. 21
A, 352 34 Växjö, 0470-217 63,
olof.cronberg@abc.se

Kassör

Gunder Grunning, Ekholmsvägen 45,
589 29 Linköping, 013-15 20 12,
kassor@dis.se

Christer Gustavsson, Aftong. 54,
589 53 Linköping, 013-16 26 19,
christer.gustavsson@dis.se

Bo Kleve, Solhaga 7, 582 47 Linkö-
ping, 013-10 42 04, bok@dis.se

Monika Krantz, Linåkersv. 38,
238 36 Oxie, 040-54 62 33,
krantz.monika.e@telia.com

Kjell Weber, Källarbanken 11,
423 46 Torslanda, 031-56 34 77,
wbr@swipnet.se

Marianne Munktell, Bojsenburgsvä-
gen 14 B 1tr, 791 36 Falun, 023-
247 28, mm@abc.se

Eva Dahlberg, Brunngatan 32,
553 17 Jönköping, 036-16 06 57,
edah@bonetmail.com

Rolf Eriksson, Barrskogsvägen 28,
590 59 Vikingstad, 013-812 83,
rolferiksson@brevet.se

Gunnar Bengtsson,
Lambarö 101, 165 71 Hässelby,
08-38 07 64, bgb88@telia.com

Valberedning

Sammankallande: **Rune Elofsson**,
Dugatan 10, 575 34 Eksjö, 0381-
129 94, rune.elifsson@telia.com

DIS regionföreningar

DIS-Aros, Ekevägen 2 B,
722 18 Västerås
Ordf: **Leif Svensson**, tel. 021-
84 11 11, ordf_aros@dis.se

DIS-Mitt, Skolgatan 3A, 825 31 Igge-
sund Ordf: **Staffan Bodén**,
tel 0650-56 14 17, ordf_mitt@dis.se

DIS-Småland, c/o **Ingvar Kärrdahl**
(ordf), Bäckvägen 18, 330 15
Bor, tel 0370-65 07 15, ordf_
smaland@dis.se

DIS Syd, Porfyrvägen 16, 224 21 LUND
Ordf: **Jan Nilsson**, tel 046-25 57 88,
ordf_syd@dis.se

DIS-Väst, c/o **Anita Gartz** (ordf), Rya
Västergård 4925, 438 92 Härryda,
tel 0301-300 66, ordf_vast@dis.se

DIS-Öst, Warfinges väg 16 4 tr, 112 51
Stockholm
Ordf: **Carl-Olof Sahlin**, tel. 08-
756 33 14, ordf_ost@dis.se

"DIS från nord till syd" stod det på banderollen över DIS-organisationens långa rad av montrar i Östersund syftande på verksamhetens geografiska utbredning. När detta läses har antagligen även vår sjunde regionförening "DIS-Nord" kommit igång i de två nordligaste länen. Liksom i övriga regioner hoppas vi på ett givande ömsesidigt utbyte med övriga släktforskarföreningar i området. I Östersund underlätades även nordiska kontakter genom att våra norska, danska och finska systerföreningar fanns på plats nära DIS-montrarna.

GENLINE PASSERAR NU IMPONERANDE 10 MILJONER scannade bilder

Målet är en databas med register öppen för alla över internet

av kyrkböckerna, och det kan noteras från Riksarkivets produktråd att de historiska kyrköckerna för närvarande inte finns med på listan över arkivens prioriterade digitaliseringsprojekt. Detta tyder förhoppningsvis på att man avstår från att med offentliga medel konkurrera med befintlig företagsamhet, utan i stället koncentrerar sig på andra angelägna scanningsobjekt. En konstruktiv fördelning av arbetet att digitalisera arkiven mellan staten, privata företag, ideella föreningar och enskilda släktforskare tjänar vi alla på.

ANTALET CD-SKIVOR MED SLÄKTFORSKARMATERIAL ökar hela tiden, och vi försöker hålla ett komplett CD-bibliotek i Forskarstugan i Gamla Linköping, liksom abonnemang på olika databaser, och så Geline förstås. Även om de flesta DIS-medlemmar har långt till Linköping, så kan det löna sig att resa en bit och under en dag eller två titta igenom de CD-skivor och databaser man har nytta av. Dessutom öppnas fler liknande forskarsställen runt om i landet, senast nu i Sundbyberg där förbundet, GF, DIS-Öst med flera samlar sin forskarservice på ett ställe.

CD- OCH DVD-SKIVOR SKIVOR I ALL ÄRA, men när det gäller kyrkboksregister vill DIS verka för att alla sådana samlas i en enhetlig bas på Internet, fritt sökbar för alla. Det har man lyckats med i Finland, det borde gå i Sverige också. För att t ex få reda på i vilka svenska kyrkböcker personer med ett visst släktnamn nämns, bör det räcka med en global sökning i en databas, att leta igenom alla CD-skivor om man inte vet var i landet namnet finns är i praktiken omöjligt.

Tusentals på årets

Tusentals släktforskare kom till Östersund i mitten av augusti för att vara med på släktforskardagarna. Kurser, seminarier, utflykter och föredrag stod på dagordningen. Och så kunde man besöka de omkring 40 utställarna.

Den som kände sig inspirerad att söka i arkiv under just de här dagarna kunde besöka landsarkivet, som hade kvälls- och nattöppet. Statsarkivet i Trondheim och SVAR i Ramsele kunde besökas av dem som var intresserade av det.

DIS hade en stor monter och mycket personal på släktforskardagarna. Längst fram till vänster sitter Marianne Munktell från Falun (DIS-Öst och DIS-styrelsen). Bredvid henne Kurt Gustavsson, Nyköping (Disgen-fadder och DIS-ombud vid stämman). Bakom sitter Kjell Weber (DIS Arkiv och DIS-styrelsen) tillsammans med Claes Schibler, Johanneshov.

DIS vice ordförande Olof Cronberg var en av de medverkande i DIS monter. Här informerar han en av besökarna.

FOTO: BERNT STENMARK

Genealogiska samfundet i Finland representerades av verksamhetsledaren Leif Methner (t.v.). Här i samspråk med Lennart Wallerman från Täby.

forskare "dagar"

AV BERNT STENMARK

Kommunalrådet Jens Nilsson hälsade välkommen till Östersund och landshövding Maggie Mikaelsson hade samma hälsning från länet. Landshövdingen klippte också av ett blågult band i Folkets hus – och därmed var släktforskar dagarna invigda.

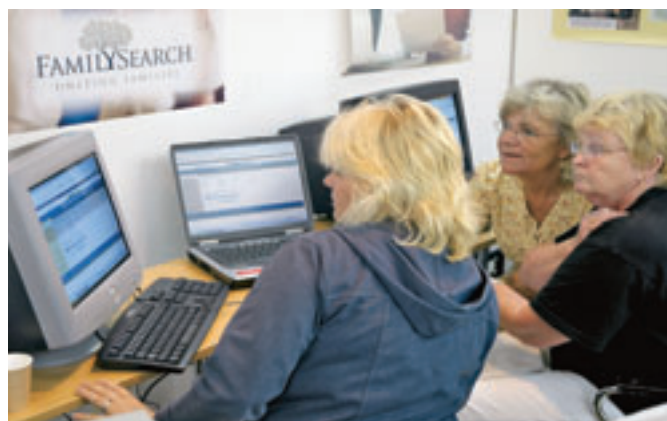
Det hade kommit besökare med bil, tåg och flyg från hela landet. Den mest spektakulära resan arrangerades nog ändå av Midälva genealogiska förening – ett ångloksdrivet chartertåg mellan Sundsvall och Östersund. Föreningen Ostkustbanans vänner hade engagerats och 120 passagerare åkte i gamla tiders vagnar efter ångloket.

DIS var mycket välrepresenterat både på utställningen och i andra sammanhang under släktforskar dagarna. Som vanligt fick utställningens besökare hjälp av ett antal faddrar. I en DIS-monter turades DIS-funktionärer

Svars representanter fick ständiga förfrågningar och demonstrerade vad som fanns att erbjuda.

Mormonerna visade upp sitt FamilySearch Serch för de som var intresserade.

DIS Danmarks ordförande Ole H Hansen (nedan) demonstrerade den nya portalen för "Amt-Herred-Sogn".

FOTO: BERNT STENMARK

FOTO: JANNILSSON

Hembygdens förenings gård på Frösön var en av de vackra platser som en del besökte under släktforskardagarna.

Landshövding Maggie Mikaelsson invigde släktforskardagarna och klippte bandet som ordförande i Jämtlands läns släktforskare Erik A Egervärn och stämmogeneralen, före landsarkivarien Kjell Hoffman höll i.

om med olika seminarier under de två dagarna.

DIS systerföreningar i Norge och Danmark fanns på plats med egna montrar liksom Genealogiska samfundet i Finland.

Amt-Herred-Sogn

DIS Danmark ställde ut på släktforskardagar i Sverige för andra gången. Första gången var förra året i Ronneby. Den här gången demonstrerade bland annat DIS Danmarks ordförande Ole H Jensen den nya portalen för "Amt-Herred-Sogn". Det är en förteckning över digitala källor – ett antal länkar till de webbsajter som innehåller arkivalier. Adressen är www.dis-danmark.dk/amt-herred-sogn.

HisKi-projektet

Hos Genealogiska samfundet i Finlands monter kunde man stifta bekantskap med HisKi-projektet. Namnet är en förkortning av det finska HistoriaKirjat, som betyder historieböcker. Och följaktligen handlar

projektet om de finska historieböckerna – de böcker som innehåller födda, döda, vigda och flyttningslängder.

Uppgifterna håller på att överföras till en databas som är tillgänglig över Internet. Arbetet sker på frivillig väg och är inte avslutat. Cirka 900 personer har deltagit i projektet, 200 jobbar nu med inmatning. Det har pågått under lång tid och kommer att fortsätta ett bra tag framöver.

Står till allas förfogande

Resultatet är glädjande för alla släktforskare. De uppgifter från församlingarna som registreras står till allas förfogande på samfundets webbsajt. För närvarande är det 4,2 miljoner poster i 494 församlingar.

HisKi intresserar många. Genealogiska samfundet noterar i genomsnitt cirka en miljon sökningar per månad. Toppnoteringen ligger på upp emot en och en halv miljon. Cirka 80 procent av sökningarna sker inom Finland, tio procent är från Sverige, fem procent från USA och resterande fem procent från andra länder.

Adressen är www.genealogia.fi. Därifrån klickar man sig vidare till HisKi-kyrkböcker. Uppgifterna finns på svenska, finska och engelska.

Åtskilliga föredrag

Den som ville få information i olika ämnen hade mycket att välja på – 17 föredrag på två dagar. Många av dem handlade om samer och kontakten med Norge.

Ett av föredragen i det sistnämnda ämnet svarade Maria Press för. Hon är svenska, men har tjänst som arkivarie vid Statsarkivet i Trondheim där hon ansvarar för forskarservicen. Hon berättade initierat om de källor som kan vara till nytta vid släktforskning i Norge.

Den som vill söka vidare kan gå till digitalarkivet, som är resultatet av ett samarbete mellan Historisk institutet samt universitetet och statsarkivet i Bergen. Adressen är www.digitalarkivet.no.

Adopterades biologiska rötter

Gunilla Stavenow, psykolog i Östersund, sträckte sig geografiskt längre i sitt anförande ”Att söka sina rötter i en annan världsdel”. Hon har själv adopterat två barn från Thailand och berättade bland annat utifrån egna erfarenheter vad man bör tänka på om man vill ta kontakt med de biologiska föräldrarna.

Föredragen hölls i allmänhet parallellt två och två. Det gällde alltså att välja det som man som deltagare var mest intresserad av. Och ibland var intresset så överväldigande att man måste flytta över arrangemanget till den största samlingsalen.

3 000 dog i en snöstorm

Ett sådant var när antikvarien Anders Hansson berättade om Armfeldts karoliner. Vid fälttåget 1718 skulle den svenska armén inta Trondheim. Vid återtåget dog 3 000 man i en snöstorm i de jämtländska fjällen.

Sent på söndag eftermiddag var allt över. En rad tack uttalades. Och så överlämnades budkavlen till Göteborg, symboliskt i form av en naggad brödkavel.

Nästa års släktforskardagar blir alltså i Göteborg den 26–28 augusti. ■

Helmi Odelberg höll föredrag med titeln Resan till chokladlandet Sverige. Helmi är själv ett av krigsbarnen från Finland och föredraget handlade om barnflyttningen till Sverige i samband med kriget.

Gunilla Stavenow berättade bland annat utifrån sina egna erfarenheter om hur man kan söka sina rötter i en annan världsdel. Gunilla har själv två adopterade barn från Thailand.

FOTO: BERNT STENMARK

Kurser för cirkelledare och redaktörer inledde årets släktforskardagar

Fredagen före de två allmänna släktforskardagarna ägnades traditionsenligt åt konferenser och kurser för cirkelledare, redaktörer och ordförande.

I ett gemensamt program för samtliga diskuterades först nättidningen Rötter. Grundaren och huvudredak-

tören Håkan Skogsjö har avslutat sitt engagemang och Rötters framtid togs upp under ett förmiddagspass.

I år träffades tidningsredaktörer och webbredaktörer på samma kurs för att jobba med fotografering, skanning och bildbehandling. Tidigare har de två redaktörskategorierna haft var sin kurs.

Släkthistoriskt Forums redaktör Hans Egeskog var ledare. En annan medverkande var Charlotte Börjesson.

I stort sett hela eftermiddagen ägnades åt att deltagarna delade upp sig i grupper och jobbade intensivt med skanning och olika bildbehandlingsprogram.

Jan Jutefors, Rockneby (Disgen-fadder) hade bland annat skanner och bärvar dator med sig, vilket intresserade den grupp han samlade omkring sig.

Charlotte Börjesson, Västra Frölund (Disbyt-ombud bland annat) berättar på bilden nedan engagerat om sina erfarenheter av hur hon dokumenterar sin släktforskning.

På bilden till höger nedan är det Chris Henning, Stockholm (till höger) som visar Arne Ahlström vad han har lagrat i sin dator.

FOTO: BERNT STENMARK

Ordförandekonferensen: Nättidningen Rötter fortsätter som tidigare

Årets ordförandekonferens samlade ett 60-tal representanter för medlemsföreningar och förbundsstyrelse. Det första ämnet gällde Nättidningen Rötter som nu efter åtta år ska byta redaktör.

Bortsett från några detalj synpunkter tycktes deltagarna vara överens om att Rötter ska fortsätta utvecklas med i stort sett nuvarande inriktning.

Nästa fråga gällde om släktföreningar "platsar" som medlemsföreningar i förbundet med avseende på "öppet medlemskap" m m.

Efter diskussion uttalades att frågan ska prövas i positiv anda om och när ansökningar kommer. I de flesta släktföreningar är ju trots allt släktforskning en viktig del av verksamheten.

Det planerade gemensamma släktforskarcentrumet i Sundbyberg för förbundet, GF med flera föreningar

presenterades i ord och bild och rönt stort intresse. Att samla viktiga släktforskarorganisationer i Stockholmsområdet under samma tak gagnar även släktforskarna från övriga landet när man besöker huvudstaden.

En förbundsstyrelseledamot redogjorde för ett möte i Riksarkivets produktråd där man diskuterat arkivens prioriteringar när det gäller digitalisering – dvs i första hand skanning – av arkivmaterial.

Beträffande kyrkoarkiv ingår främst det moderna materialet ca 1895–1991. I övrigt nämndes endast ministerialböckerna (födde, vigde, döde) 1860–1895, men inte de historiska kyrkböckerna i övrigt. Dessa är ju som bekant Genline i full färd med att digitalisera.

I övrigt redogjordes för några aktuella projekt som "Namn åt de döda", Sveriges Befolkning 1980, Emibas

Håkan Skogsjö har avgått som redaktör för nättidningen Rötter. Han avtackades under släktforskarlagarna i Östersund. FOTO: JAN NILSSON

med en miljon poster, Rosenberg på CD, Kungsholmsskivan, presentationsprogram för register med flera.

STURE BJELKÅKER

Förbundsstämman biföll motion om registerprogram för skattelängder

I förbundsstämman deltog ca 120 ombud för ungefär hälften av förbundets ca 150 medlemsföreningar.

Vi sammanlagt 19 ombud från DIS och DIS regionföreningar träffades någon timma före stämman för att diskutera aktuella ärenden.

Förbundets ekonomi är fortsatt god med förlagsverksamheten som största intäktskälla.

En motion med dataanknytning gällde framtagning av registerprogram för skattelängder, vilket bifölls av stämman.

I förbundsstyrelsens verksamhetsplan för 2005 sägs vidare att förbundet vill aktivt medverka i olika digitaliseringsprojekt. Ett avtal med Emigrantinstitutet möjliggör ett stort projekt under 2005, nämligen att ge ut Emibas på CD med ca en miljon emigrantuppgifter ur husförhörslängder och utflyttningslängder, dessutom ska kompletteringar göras med ytterligare emigrant- och immigrantdata (Imibas).

Ted Rosvall omvaldes enhälligt som förbundsordförande till en tredje mandatperiod på två år. I övrigt blev det tre omval till styrelsen: Björn Fredriksson, DIS Syds ordförande Jan Nilsson och Kent Lundvall, aktiv i DIS-Väst.

FOTO: JAN NILSSON

Carl-Olof Sablin, i DIS-sammanhang känd från DIS Öst, var en av dem som gjorde inlägg på förbundsstämman.

Två nya ledamöter valdes in: Anette Carlsson, Karlstad, och Anna-Karin Westerlund, Uppsala.

STURE BJELKÅKER

Förbundet delade ut hedersdiplom till två av DIS medarbetare

Av fyra hedersdiplom som delas ut i samband med förbundsstämman gick två till DIS-medarbetare.

Det ena gick till Lars Blomberg, som är en av personerna bakom släktforskningsprogrammet Disgen. Motiveringen var följande: "För att han under ett kvarts sekel genom ansefnliga ideella insatser ställt sina professionella programmeringskunskaper till Föreningen DIS förfogande, och därmed genom släktforskarprogrammet Disgen givit mer än 15.000 medlemmar tillgång till ett ypperligt datorverktyg för sin släktforskning."

Diskulogens förra redaktör Björn Johansson var den andre som fick diplom. Motiveringen: "För att han under drygt 20 år som redaktör för Föreningen DIS medlemstidning Diskulogen med Släktforskarnytt på ideell väg skildrat den enorma utvecklingen inom området datorer och andra tekniska hjälpmedel för släktforskning, och även genom egna artiklar och som idéspruta delat med sig av sitt stora tekniska kunnande till föreningens medlemmar."

FOTO: BENNIT STENMARK

Sveriges Släktforskarförbunds ordförande Ted Rosvall och de två från DIS som fick hedersdiplom: Lars Blomberg och längst till höger Björn Johansson.

Så kan du göra ett eget stativ

Under redaktörskursen visade Kjell Weber, DIS-Väst, upp ett egentillverkat stativ för kameran. Det består av en enhandstving som kan köpas i bygghandlare eller hos järnhand-

lare. Tvingen är kompletterad med en kulle där man fäster kameran (inköpt hos fotohandlare).

Stativet är lätt att ta med sig. Det kan fästas i en stolpe, ett träd, i ett

staket eller liknande.

Den som vill fotografera av dokument fäster enkelt stativet/tvingen i en bordsskiva.

Kjell Weber demonstrerar på bilderna här intill det stativ han tillverkat. Det kan enkelt fästas på ett förmål för att få stöd för kameran.

CHARLOTTE JUBLAR

FOTO: JAN NILSSON

Nästa år förläggs släktforskardagarna till Göteborg

Nästa års släktforskardagar den 26–28 augusti förläggs till Göteborg. Ordförande i Jämtlands läns släktforskare Erik A Egervärn överlämnade budkaveln i Östersund symboliskt till Charlotte Börjesson i form av en kavel.

Släktforskardagarna förläggs till

Kronhuset och Ostindiska kompaniets lokaler i nuvarande Göteborgs stadsmuseum. Släktforskarförbundets stämma hålls i Christine kyrka. Samtliga lokaler ligger inom ett par minuters gångavstånd.

Dagarna kommer att inriktas på emigration och immigration. Det

ska handla om handel, sjöfart, om Ostindiska kompaniet, industrialiseringen av Sverige och Göteborg som invandrarstad.

Huvudarrangörer är DIS-Väst, Göteborgsregionens släktforskare och Föreningen släktdata.

BERNT STENMARK

BRA ATT VETA

Arkion har nu registrerat 3,6 av de 5,1 miljoner personer som levde år 1900. Uppgifterna finns redan nu sökbara genom Arkions abonnemang. Man räknar med att kunna ge ut en cd med hela folkräkningen i slutet av nästa år.

Efter folkräkningen 1900 kommer man att registrera 1880 års befolkning. Vissa län i Norrland är redan klara genom andra projekt och kan sökas genom samma abonnemang.

Under släktforskardagarna i Östersund framlades en motion från Skånes Genealogiska Förbund om att göra alla landsarkiv till släktforskningscentra där forskaren skall finna mikrokort för hela landet. Kostnaderna för detta

anses dock vara för stora men Släktforskarförbundet skall bevaka frågan om möjligheterna förändras.

Thord Bylund utsågs till mottagare av årets upplaga av Viktor Örnbergs hederspris då Sveriges släktforskarförbunds hade sitt styrelsemöte i Östersund. Thord Bylund har arbetat som arkivlektor vid Landsarkivet i Härnösand och var tidigare chef för Svar. Han är en av de mest kända och respekterade släktforskarna i landet, som med stort engagemang i flera decennier spridit ”budskapet” över hela landet. Han är en flitig föreläsare, en trogen föreningsmänniska med många tjänsteår inom både Genealogiska föreningen och släktforskarförbundet.

I samband med släktforskardagarna presenterades Rosenbergs ”Geografiskt-statistiskt handlexikon öfver Sverige” som cd-skiva. Det är en efterlängtat produktion som har framställts genom ett samarbete mellan Svar och Sveriges släktforskarförbund. Söker man t.ex. på ett sockennamn får man upp en lista på samtliga ortsnamn varifrån man sedan kan få ytterligare information. Den kan innehålla allt möjligt från gårdars dåtida namn, storlek och taxeringsvärde till vilka månader på året som en marknad hölls i en socken. Förbundet släppte också skivan ”Sveriges befolkning 1980”. Det är den mest omfattande produktionen, med personfakta om hela 8,3 miljoner personer.

En skål för WAP

Är det någon som minns WAP? Vad förkortningen betyder har jag i varje fall glömt. År 2000, när IT-hysterin var som värst, kunde ett företag dubbla sin börskurs över en natt, om man skickade ut ett pressmeddelande att man skulle satsa på WAP. Vi i DIS ville inte vara sämre även om vi inte var ett företag, utan vi tittade också på WAP.

KRÖNIKA

Vad var WAP då för någonting? Jo, det var möjligheten att köra ett slags bantat internet i sin mobiltelefon. Via WAP-tjänster skulle man få reda på nyheter, väder, sportresultat, börsinformation, läkemedel och allt möjligt annat mellan himmel och jord.

Problemet är bara när skall man wappa? På jobbet sitter jag framför datorn, hemma har jag dator, vid arkivbesök tar jag med mig min bärbara dator, på hotellen finns nu trådlöst nätverk. Vid dessa tillfällen har jag tillgång till internet.

När man pendlar till och från jobbet, skulle man möjligen kunna ha nytta av WAP. Det förutsätter att man åker kommunalt och inte kör själv, och dessutom inte bor i en småstad som jag. När man har fem minuter på cykel till och från jobbet blir det inte mycket wappat.

När kan man då ha nytta av WAP? I helgen besökte jag årets släktforskarstämma i Östersund. Den viktigaste frågan på stämmomiddagarna att reda ut, brukar vara att ta reda på hur man är släkt med sina bordsgrannar. Det gäller då att sin antavla i tolv led i huvudet för att kunna knyta ihop den med de andra middagsgästerna.

Årets stämmomiddag visade sig vara ganska enkel affär, eftersom Anette som satt till höger om mig

Olof Cronberg på stämmomiddag i Östersund.

FOTO: JAN NILSSON

mindes sedan en tidigare gång att vi hade Evert Strokirk i Filipstad som gemensam nämnare. Annalisa till vänster hade sina anor från Öland, och därifrån hade jag endast en anfader: trädgårdsmästaren Anders Engstedt på 1700-talets första hälft.

– Vilken församling? frågade Annalisa.

Eftersom jag inte kunde svara på rak arm, tog jag fram min mobiltelefon. Jag knappade mig till fliken WAP-tjänster och bokmärket DISBYT. Något mödosamt knappade jag in Anders i förnamnsfältet och Engstedt i efternamnsfältet. (Jag är ingen van messare.) Efter ett tryck på söknappen visade sig att han dog i Gärdslösa.

– I Gärdslösa, sa Annalisa, där har jag bott, men där fanns inget trädgårdsmästeri. Närmre släkt än så blev vi inte.

Sedan år 2000 har man kunnat söka i DISBYT via WAP. Vi har säkert gjort alldeles för dålig reklam för det, men det fungerar för den som är intresserad.

Första gången man gör en sökning, får man precis som på webben knappa in sitt användarnamn och lösenord. Sedan minns telefonen det så länge man inte tar ut batteriet. Om du i din telefon anger adressen <http://www.dis.se/wap/disbyt.wml> så kommer du direkt till söksidan.

Nackdelen med WAP är mobiltelefonernas begränsade minne. När jag år

2000 fixade programkoden för WAP-funktionen, kunde en normal WAP-sida bara ha ca 1000 tecken inklusive de osynliga länkarna. Det innebär att bara fem träffar visas i taget och att när man klättrar i släkträden bara ser detaljerade uppgifter om huvudpersonen. I övrigt liknar det DISBYT på internet.

En annan hake kan vara om man inte har GPRS, så tror jag att man får betala mobiltaxa så länge man wappar. Om man som jag har GPRS, så betalar man bara för datamängden som skickas och det blir inte så mycket, eftersom sidorna är så små.

Utöver möjligheten att slita tvister vid släktforsarmiddagar, så kan telefonen med WAP vara bra att ha, när man stöter på en anfader i ett oväntat sammanhang. Innan man på biblioteket kopierar 20 sidor ur en bok kan man kolla att det är rätt gumbe eller gumba.

En annan möjlighet är att kolla i DISBYT så snart man kör fast i ett släkträd som man håller på att forska ut. Så länge det är enkelt att forska brukar jag titta i födelseböcker och husförhörslängder direkt utan att kolla i register. När det börjar krångla kan det vara smart att wappa till DISBYT, innan man lägger ner för mycket tid på att söka uppgifter.

Gå på upptäcktsfärd i din mobiltelefon. Wappa till DISBYT.

OLOF CRONBERG

Elektronisk flaskpost på "Message boards" ledde till lyckad släkträff i Bjurholm

År 1999 lades det ut en efterlysning på "Message boards" på www.ancestry.com angående familjen Samuel Andersson Hägglund (f. 1846) från Mellansjö i Bjurholms socken, Västerbottens län. De hade farit till Minnesota 1898 (någon son för tidigare) och senare flyttat till Canada. Efterlysningen låg under rubrik "Saskatchewan Relatives via Sweden", placerad på Canada, Saskatchewan, General.

Den som frågade var Marjorie Lloyd Thompson i Sparks, Nevada. Hon är sondotterdotter till Samuel, vilken var född 1846 i Bjurholm och gift med Maria Sofia Eriksdotter, född i samma socken 1853.

Marjories mor är Evelyn, född 1912 i Canada av Carl Conrad Samuelsson Hägglund och hans hustru Alfhilda Sundin, bördig från Rörström i Tåsjö och född 1882.

Efterlysningen – som ju kan liknas vid en elektronisk flaskpost – låg där obesvarad ett par år, en amerikan kom in med ett svar 2002, som ingenstans ledde. I vintras fick jag idén att just på nyssnämnda "Message boards" söka på Bjurholm – och så, där låg flaskposten.

Efterforskningar verkställdes och resultatet e-postades till Nevada. Livlig trafik ett tag på e-posten. Det visade sig tidigt att Marjorie och hennes mor planerade besök i Bjurholm sommaren 2004 och de ville gärna

träffa släkt. Hur lösa detta?

Jag kontaktade en av mina nyfunna släktingar i Bjurholm, som sedan fick tag i släktforskaren och tillika medlemmen i DIS – Myrtel Emilsson i Ö. Strömåker, som genom sitt kontaktnät snabbt hittade släkt, som bodde kvar i socknen.

Ett intensivt planeringsarbete vidtog i Bjurholm. Möten hölls, aktiviteter planades och antavlor upprättades. Det var ganska kort varsel.

De släktgrenar, som kom att deltaga, var ättlingar till Zakarias Forsgren f. 1842 och broder till Samuel och syskons ättlingar till Samuels fru Maria Sofia f. 1853. Det uppdagades på slutet att hon var Myrtel Emilssons mormors faster! Mellan 5 och 9 augusti besökte så emigrantättlingarna sin fädernebygd. Jag blev vänligt nog inbjuden.

En hel dag ägnades åt släkträff på Bjurholms hembygdsgränd, med tunnbrödsbakning, musik, tävlingar och god mat. Åskmolnen vek snällt undan så att solen kunde skina över festligheterna. Dagen efter var det guidning på Älgens hus, kommunens främsta turistmål just nu.

Det hela blev mycket lyckat, många nya band knöts och alla verkade vara nöjda med arrangemanget, vars huvudansvarige var Myrtel Emilsson.

Vi hade också turen att få hjälp av Margit Nilsson i Bastuträsk. Hon har skrivit boken "Källa till Hörnån",

som guide vid visning av fädernegården. Den låg inte på ursprunglig plats vid den gamla kyrkvägen, utan stod stolt som i forna dagar på andra sidan sjön. Som så många hus hade den nu förvandlats till sommarställe.

Genom Marjorie Thompsons idoga eftersökningsarbete fick vi tillfälle ta del av ett slags hembygdsbok, utgiven för 20 år sedan: "Memoirs we treasure – North Star-Lund-Pine Bluff", där förutom Hägglund's andra Bjurholms-emigranter fanns upptagna. En och annan smålänning och norrman fanns också.

Mycket berättades i boken om strapatser, sorg och glädje där borta i Canada. Ett bokfynd av rang, inte minst genom att den var rikt illustrerad med familjefoton och gav utförliga familjedata.

Boken kan numera även läsas på Internet – www.ourroots.ca/e/toc.asp?id=6156. Samuel med hustru finns på sid. 127. Vad kul att sådana här böcker läggs ut på hemsidor! Kanske något som ligger i tiden.

Om du själv finner sådana här roliga saker och vill informera om det så lägg gärna ett länktips på Rötters anbytarforum, www.genealogi.se. Det finns ett särskilt ämne som heter just Länktips.

BO NORDENFORS
BO.NORDENFORS@FRO.SE

Också publicerad i DIS-Syds regiontidning Diskultabelt.

FOTO: JAN NILSSON

Bibliotekspris till Boden

Till "Årets bibliotek ur släktforskarperspektiv" har utsetts biblioteket i Boden. Det avslöjade förbundsordförande Ted Rosvall vid släktforskarförbundets riksstämma i Östersund i augusti. Motiveringen där är "bibliotekets nytänkande och flexibilitet i samarbetet med den lokala släktforskarföreningen, samt för en helhjärtad satsning på modern teknik för

kommunens släktforskare". Priset, som ska användas till litteratur, mikrofilm, databaser eller utrustning till släktforskarernas fromma, är på 10 000 kronor.

Priset delades ut i samband med Bok- och biblioteksmässan i Göteborg den 23 september.

Ulrika Blomkvist (bilden) var den som tog emot priset.

”Forskningsresa” i Tyskland gav mycket positivt resultat

I rätt många år har jag önskat att resa till Tyskland och trakten där farfar är född, bara för att få se miljön. Samtidigt har jag insett att det man kan se där i dag troligen inte är det som fanns där då farfar var barn – efter krig, bombningar och allt elände som varit.

På tomten där farfars hus stod finns nu en modern villa.

Sedan har vi detta med språket, jag kan ju inte ett ord tyska, och dålig igenrostad engelska, jag har dessutom läst någonstans att i Tyskland vill man inte gärna prata engelska, åtminstone inte de äldre även om de kanske kan. Det är mycket därför min resa inte blivit av tidigare – tror jag.

Men i år bestämde jag och min fru oss för att åka dit och stå på en camping med vår husvagn ett antal dagar. På så sätt skulle vi kunna åka runt i trakten för att insupa atmosfären. Man behöver ju inte nödvändigtvis försöka prata med någon.

Jag hade 5–10 ortnamn från en gammal tysk antavla från 1939, dessa orter kunde vi starta med att besöka.

Vi åkte till en av orterna och kom fram en tisdag i juni. Efter fem övernattningar åkte vi norrut igen. Vi kan kalla det hela för en ”forskningsresa” även om vi också på typiskt turistmanér fikade på mysiga kaféer och kollade andra platser – städerna Braunschweig, Celle och några andra platser. Vi hade mycket fint högsommarväder, några dagar med 31 grader varmt i skuggan.

Jag hade inga förhoppningar om att få ytterligare pusselbitar till min släktforskning, men har länge önskat att bara få se trakten där farfar är född

och uppväxt. Jag visste ju inte mer om trakten än vad man kan se på en karta. Farfar kom därifrån till Göteborg som konditor år 1902.

Hemma letade jag först reda på var orterna låg. Jag fick köpa mycket noggranna kartor för det visade sig att de flesta orterna var små små byar. Alla låg inom 30 minuters bilresa väster om staden och kommunen Braunschweig, som ligger strax öster om Hannover. En av dessa små byar var byn Geitelde som farfar föddes och växte upp i.

Vi kunde stå med husvagnen på en och samma utmärkta camping i Tannensee, tack vare att alla orterna låg så samlade.

Först kollade vi i Geitelde. Jag hade en gammal bild på farfars hem, ett stort korsvirkeshus, och uppgiften att det bombades 31 januari 1944. Naturligtvis skulle vi inte finna huset, så vad vi letade efter vet jag egentligen inte.

Det kändes bra att bara gå omkring i byn. Liknande hus som det på min bild kunde man se här och där, det var mangårdsbyggnaden till bondgårdar.

Hela trakten var som ett stort Skåne, platt som ”ena pannekaga”. Ställde man sig upp kunde man se flera mil åt alla håll, det var helt platt. Så farfars far var nog bonde, med tanke på land-

skapet och husets utseende.

Vi blev förvånade över att det fanns så många gamla hus kvar i byarna och historiska byggnader i städerna som klarat sig igenom kriget.

Vi kollade kyrkogården och gick runt den låsta kyrkan. Vi tog kort på alla gravstenar som hade namn som eventuellt skulle kunna vara min släkt.

På kyrkogården i Geitelde fanns ett monument med namn på alla de som dog i byn under troligen den enda bombning byn råkade ut för, den 30 januari 1944. (Uppgiften jag hade angående 31/1 var tydligen fel).

Vi gjorde samma koll i 4–5 byar. På tredje dagen var vi tillbaka i Geitelde och kollade något. Då antydde jag till min fru Britt-Marie att man kanske skulle försöka prata med någon trots allt, en brevbärare eller liknande som har koll på nuvarande befolkning. Det tyckte hon absolut.

I byn låg en postbank, så jag föstes in där av Britt-Marie. Min tanke var att man inte kan bli mer än utskälld på ett språk som man inte förstår – och det skall man väl överleva.

Det fanns inga kunder för tillfället och jag pratade med en trevlig yngre dam. Hon startade omedelbart en lavin och det var bara att hänga med.

Farfars hus förstördes av bomber söndagen den 30 januari 1944.

Hon ringde upp byns historiker och hembygdsforskare samt avtalade ett möte hemma hos honom någon dag senare. Då vi kom dit visade det sig att han inte kunde någon engelska, hans fru kunde mindre än jag.

Jag hade massor av frågor. Var låg farfars hus? Hur ser där ut i dag? Kan man komma in i kyrkan? Finns det släktingar i byn? Varför bombades huset 1944 – här finns ju ingen industri? osv.

Hembygdsforskaren Otto visste allt i detalj, nu gällde det att förstå honom via hans fru. Han hade samma bild på farfars hus som jag hade. Han kunde visa oss exakt var huset låg och följde med oss in i det fina hus som nu låg på samma plats.

Vi hälsade på ägarfamiljen, släkt till mig sa Otto, men jag fattade aldrig på vilket sätt.

Han låste upp kyrkan så vi kunde ta kort bl.a. på dopfunten som farfar förmodligen är döpt i. Otto hade exakt tid för bombningen, skriven av hans pappa i dennes almanacka: kl 11.55 söndagen 30 januari 1944.

Han hade dessutom flygbilder över byn (hur han nu fått tag i dem), med alla raserade hus och bombkratrar ute på åkrarna, tagna av engelska flyget efter den misslyckade bombningen av

en pansarfabrik i en ort intill. Vinden hade tagit bomberna och spritt dem över byn. Han hade även bilder på den flygplanstyp som fällt bomberna och ritningar på hur bomberna var uppbyggda m m.

Otto ringde en äldre dam (Helena) som bodde i en annan by någon mil bort. Hon skulle vara släkt till mig på närmare håll, sade han. Dessutom bodde hon i farfars hus då det bombades och då miste hon sju anförvanter på en gång (sju av de namn vi tidigare sett på monumentet på kyrkogården). Han följde med oss hem till Helena och avtalade om en ny träff dagen efter.

Dagen efter kom även Helenas två döttrar och deras män (varav en pratade bra engelska) och deras son i 20-årsåldern (som pratade utmärkt engelska). Det blev först stort informationsmöte i trädgården under frukträden, där min bärbara dator med DISGEN mitt på bordet spelade huvudrollen. Sedan kaffekalas inne i huset.

Jag var lite orolig för att man kanske egentligen inte ville prata om hemska heterna som inträffade under kriget, kanske man bara ville glömma. Jag sade det till dem, men de bedyrade att det inte gjorde dem något att nu efter

så många år prata om detta. Det var ju så länge sedan.

De sade också att de tyckte vårt besök var minst lika roligt som vi tyckte det var, vi utbytte e-mailadresser och andra uppgifter så vi skulle kunna hålla kontakt. Det finns ju massor av frågor och annat att reda ut.

Så kan det gå om man bara vågar kasta sig ut i det okända. Det finns ingen anledning att inte försöka trots att man inte kan ett ord tyska. Tillräckligt många kan engelska och vill använda språket för att det skall bli ett bra informationsutbyte.

Alla ungdomar tycks kunna utmärkt engelska och till viss del även deras föräldrar. Vi fick hur som helst alla dessa nya kontakter med släktingar och många nya pusselbitar till vår forskning och otroligt nog exakt plats för farfars hus.

En bärbar dator med tillkopplad GPS angav Lat. 52°12,60' N, Long. 10°28,17' E som DISGEN sedan omvandlade till X5800260 Y1135422.

Alla personer vi kom i kontakt med – på campingplatser, i affärer, postfröken, hembygdsforskaren Otto och hans fru samt släktingarna, var mycket trevliga, hjälpsamma och tillmötesgående.

KJELL WEBER

Intresset för DIS var stort på årets bokmässan

Det var stort intresse för släktforskning och för DIS under årets Bok- och biblioteksmässa i Göteborg.

Under de fyra mäsddagarna var det hela tiden intresserade besökare i monter. Torsdagen och fredag förmiddag var mässan öppen för branschfolk. Då kom en jämn ström av besökare. Klockan 14 på fredagen fick allmänheten tillträde.

Som en "vägg"

– Då kom "en svart vägg" med besökare från alla ingångar, sikten blev sämre, det var folk överallt och värmen steg betydligt. Det uppstod köer och det var folk överallt som frågade och frågade, berättar Kjell Weber som var en av ett tiotal personer som bemannade DIS monter.

– Det hade varit färre besökare före den här tidpunkten, men de var ändå mycket viktiga eftersom de kan föra

I DIS monter informerade bland andra Ragnhild Bergström. I bakgrunden Urban Windahl.

FOTO: JAN NILSSON

vårt budskap vidare till stora grupper.

DIS monter ingick som en del i en grupp släktforskningsmontrar. Där fanns bland annat Släktforskarförbundet och Gengline.

– Det var mycket praktiskt att förbundets hela utbud av böcker och cd-skivor samt Genglines monter fanns nära. Vi kunde hänvisa till varann.

Mässan besöktes av 108 000 personer. De som stannade upp hos DIS fick information om föreningen och regionföreningarna, de fick tips om hur man börjar släktforska och de fick information om Disgens olika finesser.

Många ungdomar

– Det var också riktigt roligt att träffa så många ungdomar. De fattade galoppen direkt vad gällde dataprogrammet och finesser i Disgen, sökningar på cd-skivor och olika databaser.

En del av ungdomarna kom tillsammans med sina föräldrar och ibland framkom att man hade en släktforskning liggande som farfar eller någon annan i en äldre generation gjort. På stående fot beslutade man att de yngre skulle registrera den i Disgen och samtidigt lära föräldrarna hur man jobbar vidare i programmet.

Kommer i radions P1

– Och ungdomarna blev lyckliga då man hittade deras mors eller fars föräldrar i Disbyt eller på cd-skivorna.

Senare i höst blir det möjligt att följa en del av aktiviteterna i radion.

– På fredagen satt jag nämligen under en timma i intervju hos Sveriges Radio P1. Man planerar att sända tolv program om släktforskning under vecka 45. Ett eller två av programmen skall handla om hur man kan använda dator i den verksamheten, säger Kjell Weber.

Släktforskarförbundet hade sin monter intill DIS. Det innebär att de som var intresserad av släktforskning hade flera att vända sig på samma ställe.

Gengline företrädde bland annat av Peter Wallenskog.

Bredband skapar nya möjligheter för funktionshindrade

IT och bredband kan på många sätt underlätta vardag och studier för personer med olika typer av funktionshinder, det visar en rapport från PTS.

På regeringens uppdrag har PTS drivit sex försök för dessa målgrupper där bredbandstekniken är central. PTS har bland annat undersökt:

- Servicecentral för assistans i vardagen till dövblinda
- Arbetsvägledning och konsultation av expertis med hjälp av videokommunikation för personer med funktionshinder
- Distribution av digitala talböcker till högskolestuderande med läshan-dikapp
- Distansutbildning med text, bild och tal via bredband i två försök för döva respektive personer med lätt afasi
- Kommunikation och samarbete via bredband för personer med intellektu-ella funktionshinder

Slutsatserna av försöksprojekten är bland annat att tekniken ger nya möjligheter till kommunikation vilket kan leda till större självständighet och delaktighet i samhället för målgrupperna. Försöken visar också att bredbandstjänster kan skapa samhällsnytta i form av besparingar och bättre resursutnyttjande. En samhälls-ekonomisk utvärdering av alla försök har genomförts av Linköpings universitet.

PTS föreslår bland annat att försöksverksamheten med en servicecentral för dövblinda fortsätter och utökas till att även omfatta synskadade. Den fortsatta driften av tjänsten för distribution av digitala talböcker bör också säkerställas och utvecklas, enligt PTS. Dessutom föreslår PTS att möjligheterna till en nationell satsning på arbetsvägledning på distans utreds och eventuellt breddas till andra verksamheter.

I PTS uppdrag ingår också ett sjunde försök, mobil videokommunikation för döva med hjälp av 3G-teknik. Detta försök slutrapporteras i maj 2005.

Arkivpriset till Vadstena

Släktforskarförbundets styrelse har utsett Landsarkivet i Vadstena till "Årets Arkiv ur Släktforskarperspektiv". Detta avslöjade förbundsordförande Ted Rosvall vid Riksstämman i Östersund i augusti.

Arkivet får priset, som är på 10 000 kronor, för att det är ett "modernt arkiv i unik historisk miljö" samt för dess "lyhördhet inför nyttjarnas behov av service och väl anpassade öppettider".

Priset delades ut på Bok- och biblioteksmässan i Göteborg. På bilden tar Claes Westling emot diplomaten av förbundsordförande Ted Rosvall.

FOTO: JAN NILSSON

10.000.000

bilder är avklarade och vi kämpar vidare

men vi vill också dela med oss av glädjeyran och därför kan den som är snabb få del av ett speciellt erbjudande i samband med firandet.

Vi erbjuder ett kvartal, dvs 91 dagar, till ett mycke attraktivt pris. Beställer du detta abonnemang före den **6 november** kostar det endast 690 kronor och då har vi ännu fler bilder publicerade.

Precis som den gamle mannen här bredvid vandrar vi vidare mot nya mål. Nästa steg är 11.000.000 och tro oss vi är snart där!

Släktforskning på Internet
www.genline.se

Hänvisa till externa filer

AV STEN-STURE TERSMEDEN

I Disgen kan du lagra en mängd information om alla personer och orter. Informationen måste lagras i Disgens eget interna format. Det betyder att information som du har i form av t ex Wordfiler, Excel-filer osv. inte kan användas direkt.

Visserligen kan du med hjälp av redigeringskommandot <Fifilnamn.txt> lägga in texter i enkelt textformat. Men all formatering, såsom fetstil, understrykningar, spalter etc., går förlorad. (Redigeringskommandot beskrivs på sid. 67 i handledningen.)

Nedan beskriver jag en metod som ger dig möjlighet att hänvisa till andra dokument i din dator, för det vore väl trevligt att hålla reda på och enkelt kunna visa all information du har om din släkt!

Ett exempel

Jag visar med ett litet exempel hur du kan göra. Antag att du har en Anders Andersson i Disgen. I en separat fil, Andersson.doc, har du intressant information som du vill att Disgen skall hålla reda på, se bild 1.

I en lämplig notis i Disgen skall du nu lägga namn och sökväg till filen. Sökvägen talar om var den ligger, med alla mappar och undermappar inklusive enhetsbeteckning.

Enhetsbeteckningen är namnet på den fysiska (oftast) enheten där filen finns, C: för hårddisken, A: för diskettstationen eller t ex D: för en CD-skiva. I mitt exempel blir det C:\Mina dokument\släktforskning\Dg8Data\DgCommon\Andersson.doc.

Gemensam mapp

I exemplet har jag alltså valt att ha

filen i mappen DgCommon i Disgens datamapp Dg8Data. DgCommon är en gemensam mapp för alla arkiv i Disgen, och tas alltid med i säkerhetskopiering.

Har du många stora filer kanske du inte vill ha dem med i säkerhetskopiering av utrymmesskäl. Då kan du t ex lägga dem i mappen DgTmp, eller hellre kanske i en mapp som du själv skapar

Bild 1

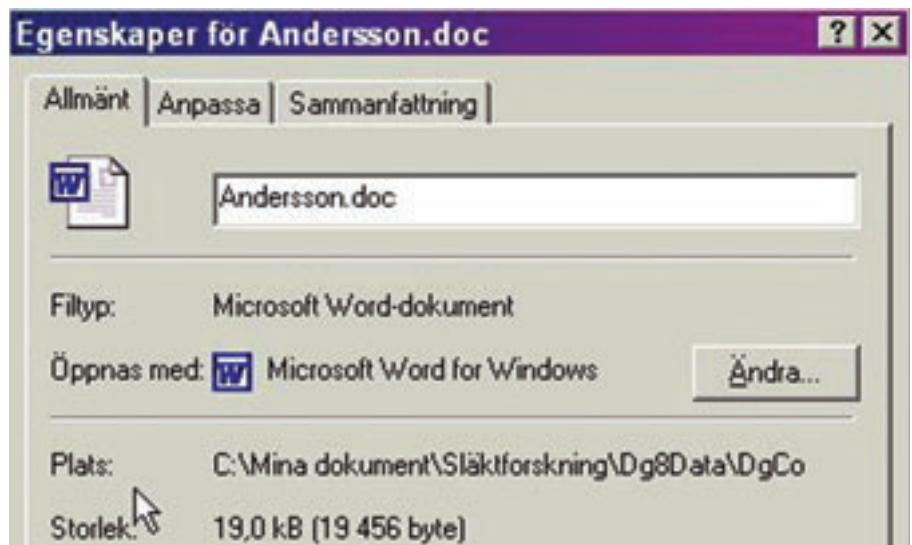

Bild 2

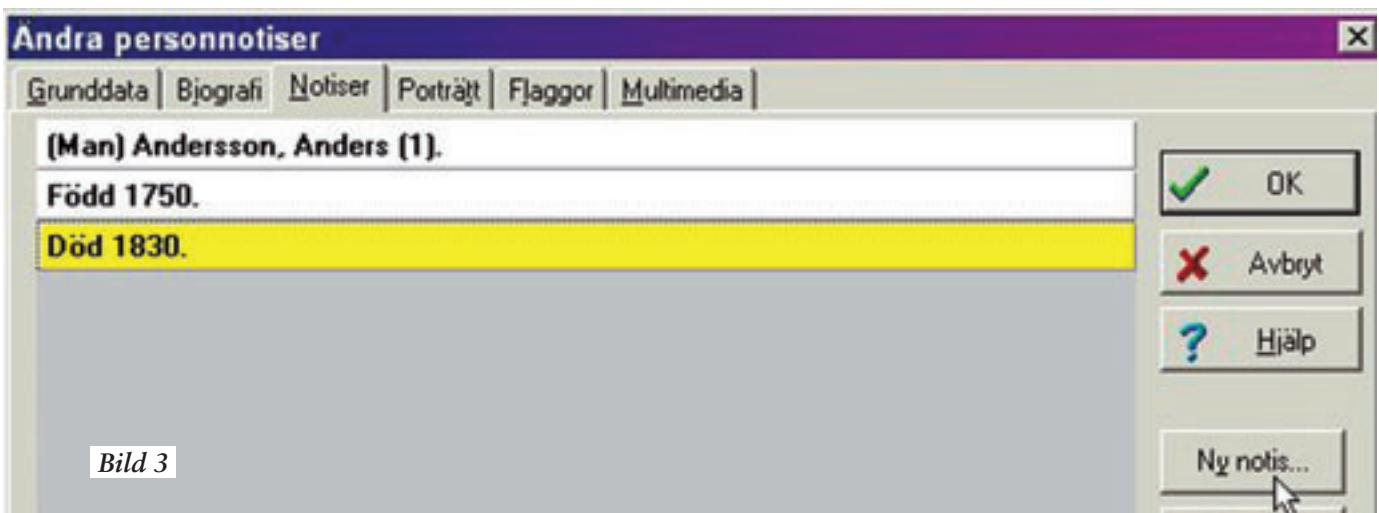

Bild 3

Bild 4

under Dg8Data. DgTmp kan ju eventuellt förleda dig att radera filerna av misstag någon gång.

Notisen ska vara sökbar

Vad är då en lämplig notis?

Jag tycker den skall vara sökbar (i den stora sökfunktionen, den med "kikaren") och väljer därför Referensnotisen. Du kan även välja text- eller Extra textnotisen och fotnoter och anteckningar i samtliga notiser, som också är sökbara.

Om du tycker att det är omständligt att skriva in enhetsbeteckning, sökväg och filnamn, med risk för felskrivning, så kan du hämta "platsen" (allt utom själva filnamnet) i Utforskaren.

Markera aktuellt filnamn, högerklicka och välj Egenskaper. Markera hela namnet efter rubriken Plats och gör Ctrl-c (tryck på knappen Ctrl och c samtidigt) för att kopiera till det tillfälliga klippminnet, se bild 2.

Skapa notis

För att skapa själva notisen i Disgen väljer du kommandot Ändra notiser i menyn Redigera. Välj fliken Notiser, och knappen Ny notis samt välj i listan notistypen Referens, se Bild 3. Gör Ctrl-v för att klistra in klippminnet. Notera dock att du själv måste lägga till filens namn (Andersson.doc) på slutet så att allt blir komplett, se bild 4.

Skriv in förklaringar

I fotnoten och anteckningarna för notisen kan du skriva in dina egna förklaringar till vad filen innehåller eller beskriver. Den informationen är alltid sökbar.

Nu skall allt vara klart för att kunna ta del av informationen som du lagrat. Sök fram personen Disgen i exemplet, Anders Andersson. Öppna referensnotisen och välj Ändra. Gör Ctrl-c för att spara den kompletta sökvägen i klippminnet.

För att se på innehållet i filen måste du beordra Windows att starta/visa den. Tryck på Startknappen längst ned till vänster på skärmen, se bild 5. Klicka på kommandot Kör, se bild 6. Klistra sedan in sökvägen som finns i ditt klippminne med Ctrl-v, se bild 7.

Tryck OK, och aktuellt program, t ex Word startar, och du kan se innehållet i den aktuella filen.

Fantasin begränsar

Det är nu bara din egen fantasi som begränsar vilken information du vill lätt ha tillgänglig i Disgen. Låt oss hoppas att den funktionalitet jag beskrivit ovan blir standard i Disgen framöver. Givetvis skall det då vara enklare (= mer automatiskt) att göra vad jag beskrivit ovan, men funktio-

nen som sådan kan alltså lätt utföras redan nu!

Om du har funderingar och frågor, hänvisar jag i första hand till diskussionen i Dis Forum-3. DISGEN - Släktforskarprogrammet - Artikelserien - "Lär dig mer om DISGEN 8".

Det är
nu bara
din egen
fantasi
som
begränsar

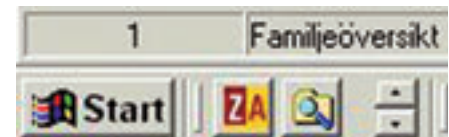

Bild 5

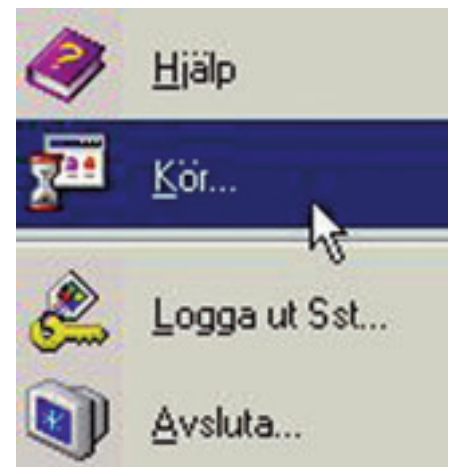

Bild 6

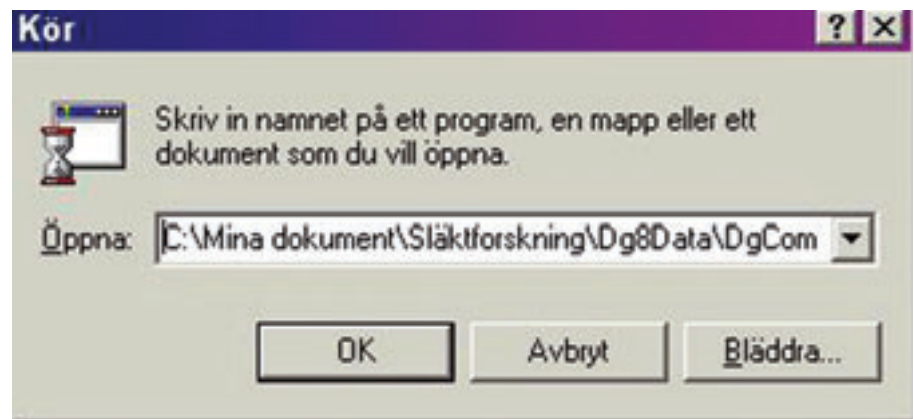

Bild 7

Disgen 8 har två specialfunktioner – ortfunktionen och kartfunktionen – som är mycket intressanta att använda. I artikelserien "Lär dig mer om Disgen" kommer nu flera avsnitt i följd att handla om ort- och kartfunktionerna. De båda funktionerna kommer att behandlas parallellt. Vi går från de enklaste tillämpningarna till de mest avancerade. Detta får till följd att orter behandlas mest i början, medan slutet kommer att domineras av kartan.

En arbetssätt du bör lära dig Så använder du ort- och kartfunktionen

AV INGVAR KÄRRDAHL

Du måste inte använda ort- och kartfunktionen i Disgen, men har du väl börjat använda den speciella ortfunktionen så förstår du knappt hur du tidigare klarade dig utan den. Kartanvändningen kommer sedan som en nästan naturlig visualisering av ortfunktionen. Båda funktionerna kan användas på sitt enklaste sätt såväl som i betydligt mer avancerade tillämpningar.

Ort – Gamla metoden

Redan när du ska registrera din första person i dialogrutan **Personnotiser** under fliken **Grunddata** kan du ange orten där personen är född och död. Dialogrutan **Personnotiser** kan ha olika rubriker, t ex: Första kvinna, Son eller Ändra personnotiser, beroende på i vilket sammanhang du öppnar den. Utseende och innehåll är dock

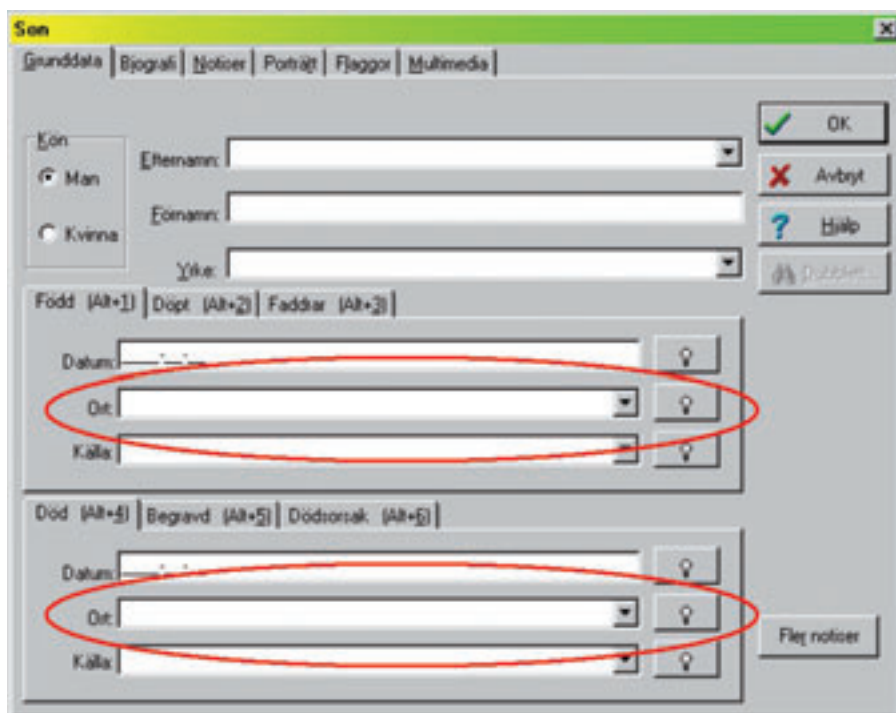

Bild 1

alltid detsamma. Det finns fler ställen i Disgen där orten kan anges men förfaringssättet är detsamma. (Bild nr 1)

I fältet för Ort kan du skriva precis

som vanligt och notera de uppgifter som du har. Disgen kommer också ihåg de senaste orterna som du registrerat via ortfältet och dessa får du fram på en rullgardinsmeny när du klickar på den lilla svarta pilen till höger om ortfältet. (Bild 2) Den här metoden är fullt acceptabel men innebär ofta onödigt mycket skivarbete. Det är även lätt att av misstag stava samma ort på olika sätt eller att samma ort registreras olika vid skilda tillfällen, till exempel med fel länsbokstav, vilket kan innebära problem vid framtida sökningar med utgångspunkt från ort.

Bild 2

Bild 3

Ort – Bättre metod

I Disgen finns ett ortregister över samtliga län, kommuner och försam-

lingar enligt den församlingsindelning som gällde 1989. Det här ortregistret som jag också kommer att kalla för ortrådet när man genom att klicka på knappen med en liten lampa till höger om ortfältet. I den nu öppnade dialogrutan Välj ort kan du direkt söka efter önskad församling. Låt oss anta att du vill använda en församling som heter Kinna och du inte vet var den finns och därför behöver söka efter den.

Gör så här:

1. Klicka på knappen med lampan till höger om fältet Ort. (Bild 3)
2. I dialogrutan Välj ort klickar du på knappen Sök. (Bild 4)
3. I dialogrutan Sök orter kontrollerar du att alternativet Sök i Alla orter är markerat varefter du i fältet Sök efter skriver ortnamnet du söker, direkt följt, utan mellanslag, av en *, i det här fallet skriver du alltså: *kinna**. Jokertecknen * och ? accepteras. Vid sök på församling: avsluta med * eftersom länsbokstav ingår, t.ex. Vårdsberg (E). (Bild 5)
4. Klicka därefter på knappen Sök. (Bild 5)
5. Du får nu tre förslag, men det är ju *Kinna (P)* som du sökte. Markera detta alternativ och klicka sedan på OK. (Bild 6)
6. Disgen letar nu upp Kinna som visar sig ligga i Marks kommun i Älvsborgs län och du får nu också automatiskt rätt länsbokstav. Nu kan du klicka på OK. (Bild 7)
7. Nu är du tillbaka i dialogrutan där orten skulle skrivas in, vilket också skett. Observera att lampan nu har tänds, den lyser gul. (Bild 8)

Genom det här förfaringsättet har du nu för första gången använt dig av en Disgenort i registreringen av din egen forskning. När du nästa gång ska registrera orten Kinna kan du använda rullgardensmenyn och där markera och klicka på Kinna. Orten Kinna kommer då upp direkt i ort-

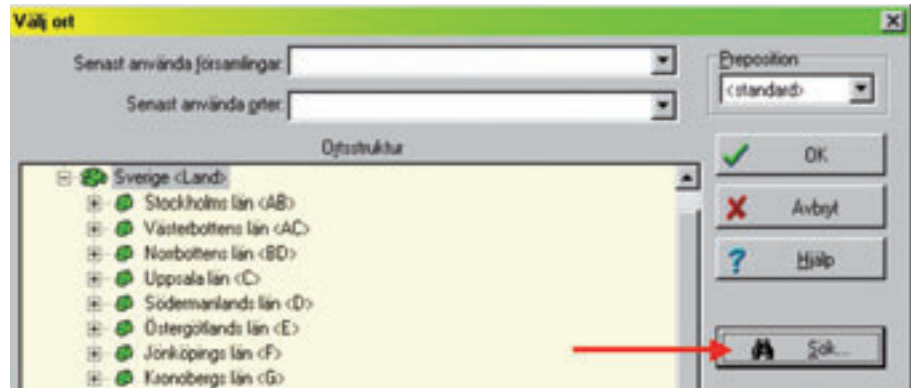

Bild 4

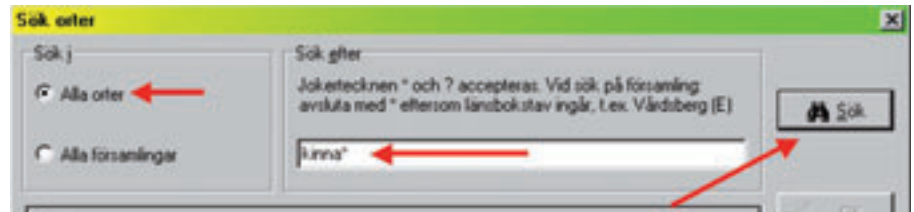

Bild 5

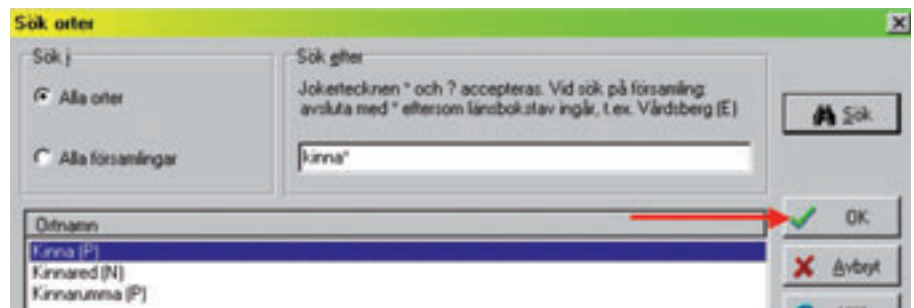

Bild 6

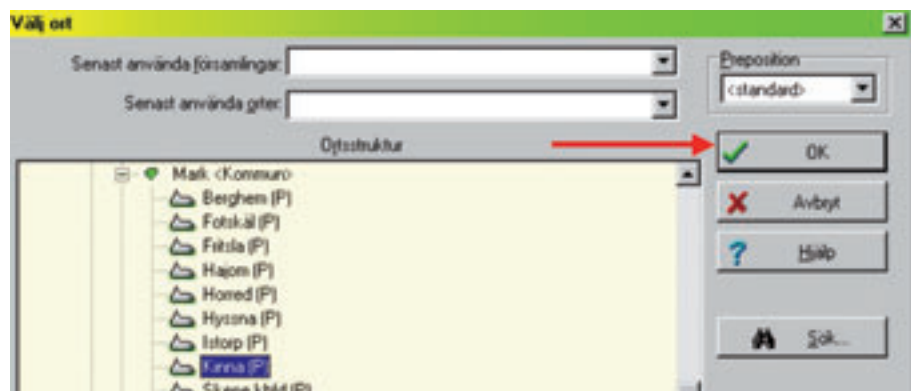

Bild 7

Bild 8

fältet som en Disgenort med lampan tänd. Jag hoppas att du med den här förklaringen av tillvägagångssättet inser en del av fördelarna med att använda Disgens ortregister.

Läs vidare på sidan 23

Ortfunktionen

- I Disgen finns en färdig ortförteckning bestående av län, kommuner och församlingar.
- Ortförteckningen kan utökas med egna orter.
- Även utländska orter kan infogas i ortförteckningen.
- Alla orter som finns i ortförteckningen eller tillförts ortförteckningen kallas för Disgenorter.
- Disgen har en konverteringsfunktion från *Icke Disgenort* (dvs. Gamla metoden) till *Disgenort*.

Ortfunktionen kan indelas i två nivåer:

- *Grundnivå*. Inga egna orter har lagts in i ortförteckningen.
- *Normalanvändning*. Egna svenska orter med positionsangivelse har lagts in. Utländska orter finns.

Kartfunktionen

- Kartan omfattar endast Sverige.
- Endast Disgenorter visas på kartan.
- Utländska orter visas med en riktninglinje mot angiven position.
- Sverigekartan kan kompletteras med egna kartor. Underlagskartor.

Kartanvändningen kan indelas i tre nivåer:

- *Grundnivå*. All visning är relaterad till församlingsnivå.
- *Normalanvändning*. Egna orter finns inlagda med positionsangivelse och visningsnivå.
- *Avancerade tillämpningar*. Underlagskartor.

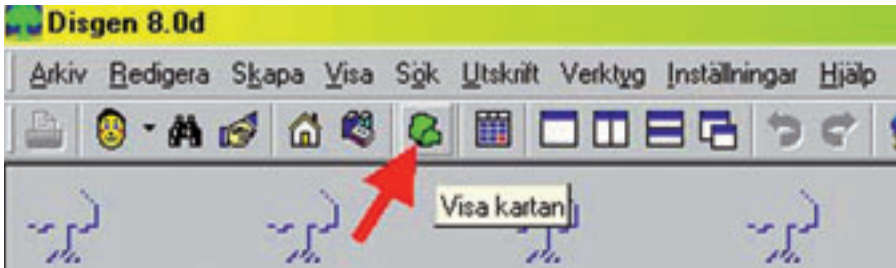

Bild 9

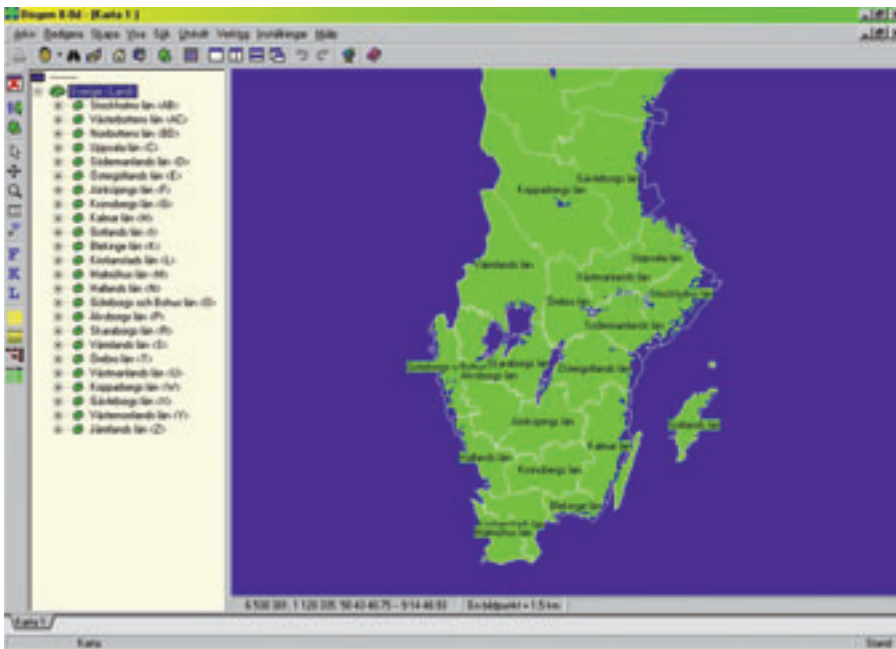

Bild 10

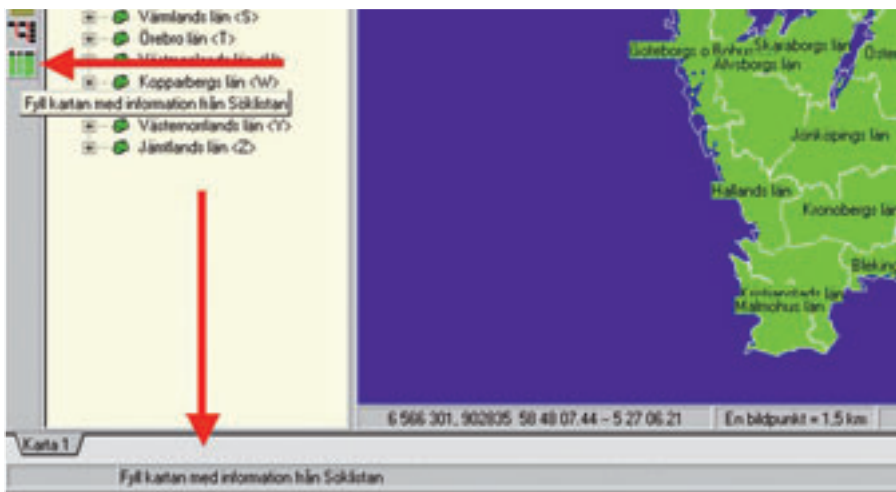

Bild 11

Öppna kartan

Vi ska nu öppna kartan för första gången. Det görs genom att klicka på kartsymbolen som finns bland Disgens knappar på den horisontella linjalen över Disgens skrivbord. (Bild 9) Öppningstiden för kartan är beroende på din dators snabbhet så var beredd att vänta ett antal sekunder om du har en långsam dator.

Första gången du öppnar kartan så ser den troligen ut som i vidstående bild. (Bild 10) Egentligen är det två fönster, i det vänstra syns ortträdet och i det högra finns själva kartbilden. I vänsterkanten finns nu ett antal knappar som är specifika för kartan. Så snart du för markören över någon av dem syns förklaringen i ett litet fönster under markören. Förklaringsrutan försvinner efter några sekunder men så länge markören finns på någon av knapparna så kan du läsa förklaringen längst ner till vänster på skärmen. (Bild 11) I bilderna nr 12 och 13 finns en sammanställning av knapparnas betydelse.

Arbets exempel

Låt oss nu titta på ett exempel där vi för ett antal personer registrerat deras födelse- och dödsförsamlingar som Disgenorter. För att visa tillvägagångssättet gör jag så här:

1. Jag skapar en söklista över de personer eller det område jag vill använda i kartan. I exemplet väljer jag med sökfunktionen alla personer födda före 1900, som har någon ortnotering inom Varbergs kommun.

Sökfunktionen kommer att beskrivas mer omfattande i en särskild artikel. Så här kan du göra motsvarande sökning i ditt eget material:

- Öppna sökfunktionen genom att klicka på kikaren i Disgens menyrad. (Bild 14)
- I dialogrutan för sökning välj **Ytterligare villkor**. (Bild 15 steg A)
- Klicka sedan på **Nollställ allt**, detta för att några gamla villkor inte ska störa den nya sökningen. (Bild 15 steg B)
- Skriv in önskat årtal för begränsning. (Bild 15 steg C)
- Klicka på lampan till höger om ortfältet. (Bild 15 steg D)

Bild 12

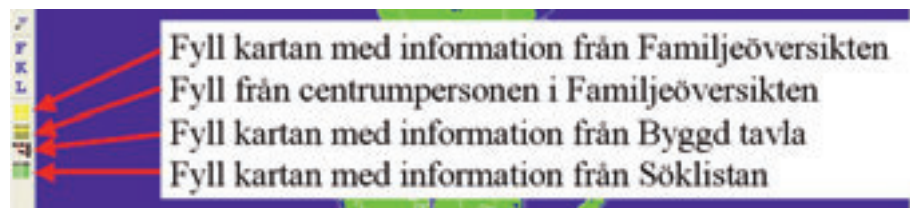

Bild 13

- Välj en ort i ortträdet och klicka sedan på OK.
- Markera att du även vill söka underliggande orter som i det här fallet är församlingar i Varbergs kommun. (Bild 15 steg E)
- Avsluta med att klicka på Sök. (Bild 15 steg F)

Bild 14

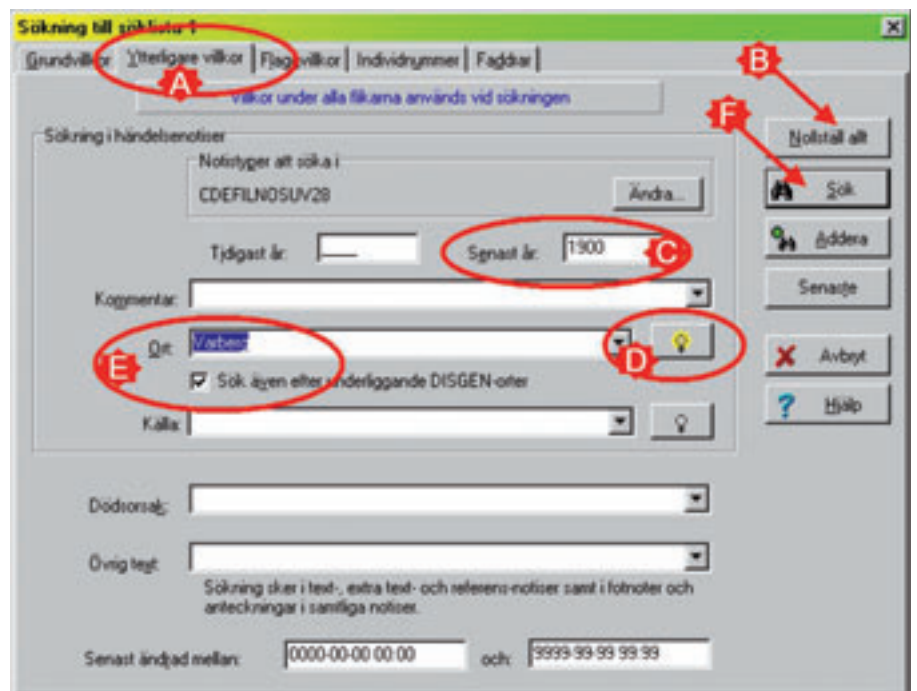

Bild 15

Lär dig mer om Disgen 8 – del 6

- Söklistan kom i mitt exempel att omfatta 160 personer. Jag väljer från listan ut en person som jag gör en familjeöversikt på. (Bild 16 och 17)
- Nu öppnar jag kartan. Klicka på knappen med en kartsymbol.
- Det går i det här exemplet att välja om jag vill fylla kartan med information från söklista, familjeöversikt eller centumperson. Det går inte att välja alternativet byggd tavla eftersom jag inte byggt någon tavla. Jag väljer att fylla kartan med information från söklistan, vilket är den gröna knappen. (Bild 18)
- I kartan visas nu ett antal röda punkter och linjer. (Bild 19)

Disgen 8.0d - [Söklista 1]

Arkiv Bedigera Skapa Visa Sök Utskrift Verktyg Inställningar Hjäl

Flik:ind	Efternamn	Förnamn	Född år	Död år
1199	?	Anna Lovisa	1895	1977
1011	?	Josefina	1891	
2363	Andersdotter	Anna	1752	1781
2388	Andersdotter	Anna	1802	
67	Andersdotter	Anna Petronella	1815	1866
867	Andersdotter	Beata	1798	1851
7	Andersdotter	Emma* Josefina	1867	1958
85	Andersdotter	Emma* Lovisa	1855	1938
12	Andersdotter	Inger	1800	1872
2387	Andersdotter	Inger	1800	
84	Andersdotter	Johanna* Maria (Mary)	1853	1933
745	Andersdotter	Sara	1795	1839

Bild 16

Disgen 8.0d - [Översikt 1]

Arkiv Bedigera Skapa Visa Sök Utskrift Verktyg Inställningar Hjäl

Andersson, Anders Född 1760-10-25. Död 1829-08-02. Åbo Härsåls nr 4 (Stafsinge).	Går 1796-02-05 i Staffinge (N).	Andersdotter, Beata Född 1773-11-22. Död 1826-10-27.	Pelsson Vnbo, Pehr Född 1796-02-09. Död 1832-09-??. Rotebåtsman	Går 1804-11-04 i Monup (N).	Bengtsson, Karin Född 1779-10-04. Död 1823-01-25.
Andersson, Anders* Samuel Född 1814-01-08. Död 1873-07-11. Skäddare		Går 1850-04-26 i Tvååker (N).	Pelsson, Anna-Lena Född 1820-05-31 i Konebyd, Monup (N). Död 1895-11-13 i Rollstorp (N).		
Andersdotter, Emma* Josefina Född 1867-04-09 i Arvidstorp, Staffinge 5, Staffinge by, Staffinge (N). Död 1958-09-22 i Varberg (N).					
Går 1895-03-23 i Veddige (N).		Kändahl (Karlsson), Johan August* Född 1865-02-21. Död 1939-06-15 i Varberg (N).			
Kändahl, Agnild* Judith Leonina Född 1896-03-13 i Rollstorp (N). Död 1984-11-18 i Varberg (N).					
Kändahl, Enny Ingeborg* Augusta Född 1898-05-29 i Rollstorp (N). Död 1899-05-13 i Rollstorp (N).					
Kändahl, Lilan Född 1900-03-11 i Göteborg. Död 1900-03-11 i Göteborg.					
Kändahl, Åsk* Ingvar Napoleon Född 1901-05-01 i 3 kv 167, Varberg (N). Död 1981-02-22 i Varberg (N).					
Kändahl, Thor* David Samuel Född 1902-10-01 i Sandjockan 4, Varberg (N). Död 1995-05-09 i Varberg (N).					
Kändahl, Ingeborg* Lilly Margareta Född 1903-12-12 i Byggeniet, Varberg (N). Död 1994-10-27 i Varberg (N).					

Bild 17

Bild 18

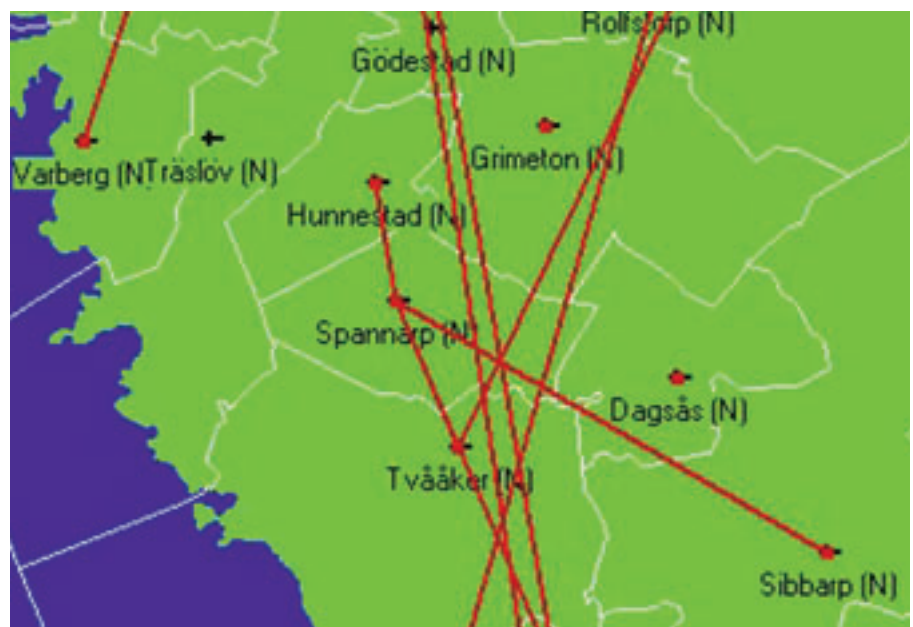

Bild 19

Vi ska passa på att göra en praktisk inställning av hur dessa linjer och punkter visas på skärmen.

- Högerklicka någonstans i kartan.
- I popupmenyn väljer och klickar du på alternativet **Inställningar**. (Bild 20)
- I dialogrutan **Inställningar för kartor** väljer du fliken **Personer**. (Bild 21 steg A)

- I rutan för **Färger** klickar du på **Vald** varvid en färgpalett öppnas. (Bild 21 steg B)
- Här väljer du den gula färgen (Andra knappen uppifrån i andra kolumnen) (Bild 21 steg C) och sedan klickar du på **OK** (Bild 21 steg D) och då ska exempelrutan för **Vald** ha ändrat färg till gul (Bild 21 steg E) varefter du stänger dialogrutan

med **OK**. (Bild 21 steg F)

- För att spara den här inställningen måste du på skärmens översta rad klicka på **Inställningar** och sedan välja alternativet **Spara**. (Bild 22)

- Som filnamn kan du t ex skriva **Min karta**. Avsluta med att klicka på **Spara**. (Bild 23)

- Allt detta måste du göra medan du har kartan på skärmen. Om din skärminställning för kartan av någon anledning skulle förändras kan du alltid återfå den här inställningen genom alternativet **Inställningar – Hämta** – markera filen **Min karta** – klicka på **OK**.

Mer detaljerade beskrivningar om den här sortens skärmställningar kan du läsa om i en tidigare artikel i Diskulogen nr 64 April 2004 eller söka upp samma artikel via DIS hemsida www.dis.se.

6. När du nu pekar på en röd linje eller punkt ändrar denna färg från röd till

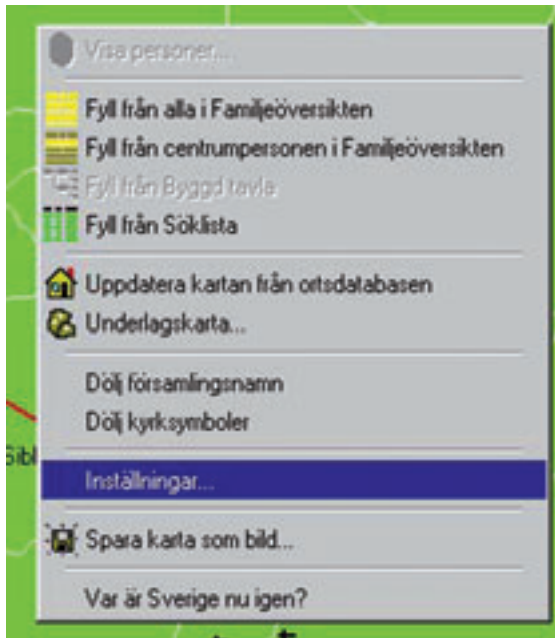

Bild 20

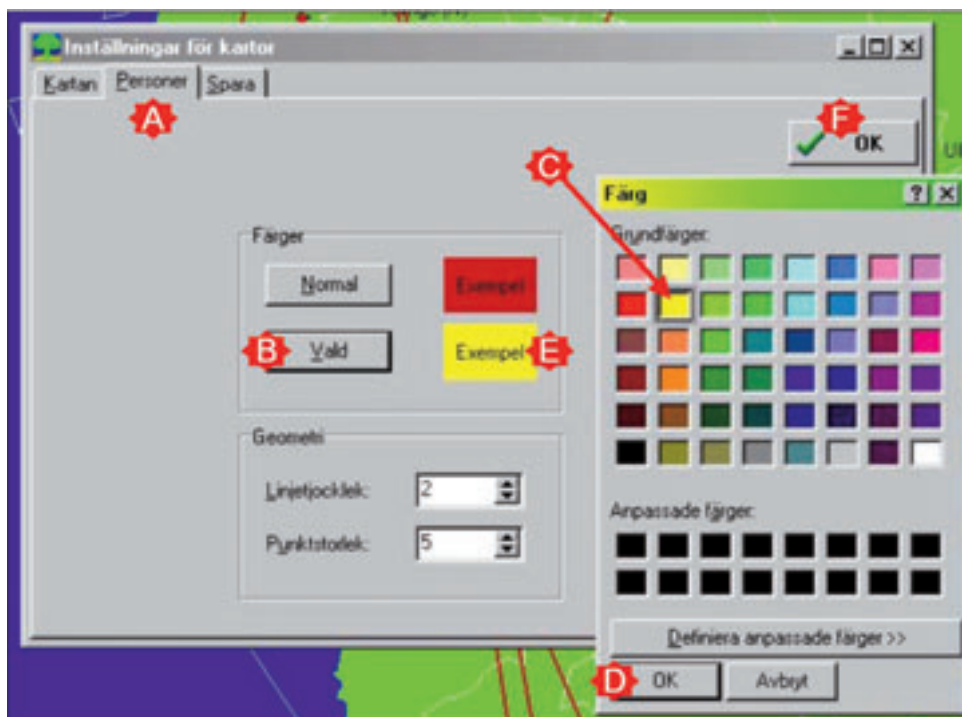

Bild 21

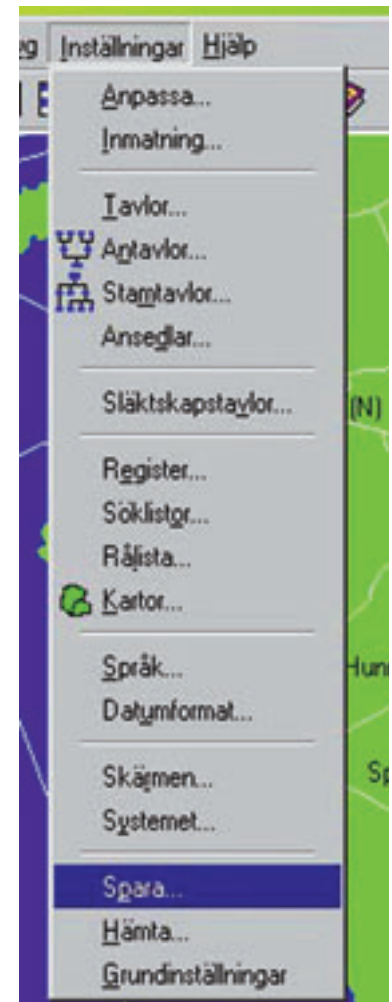

Bild 22

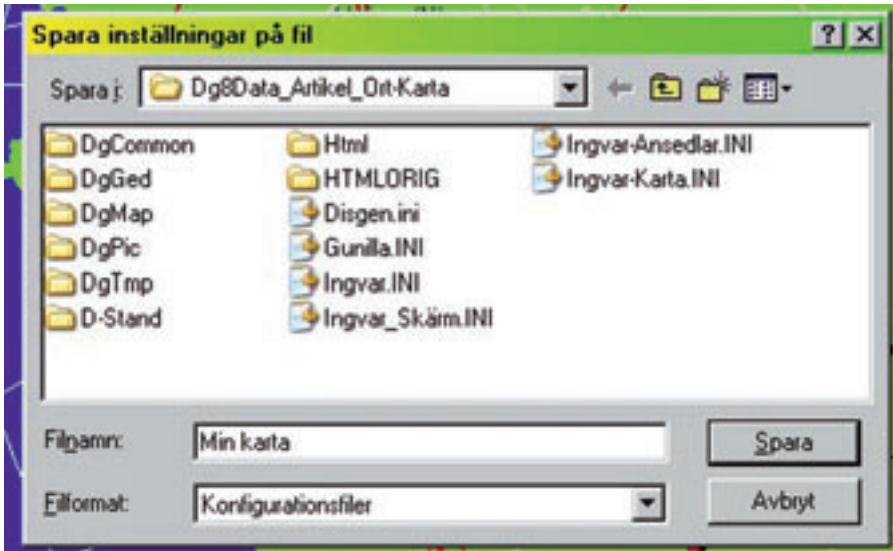

Bild 23

Bild 24

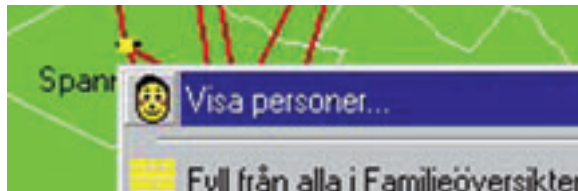

Bild 25

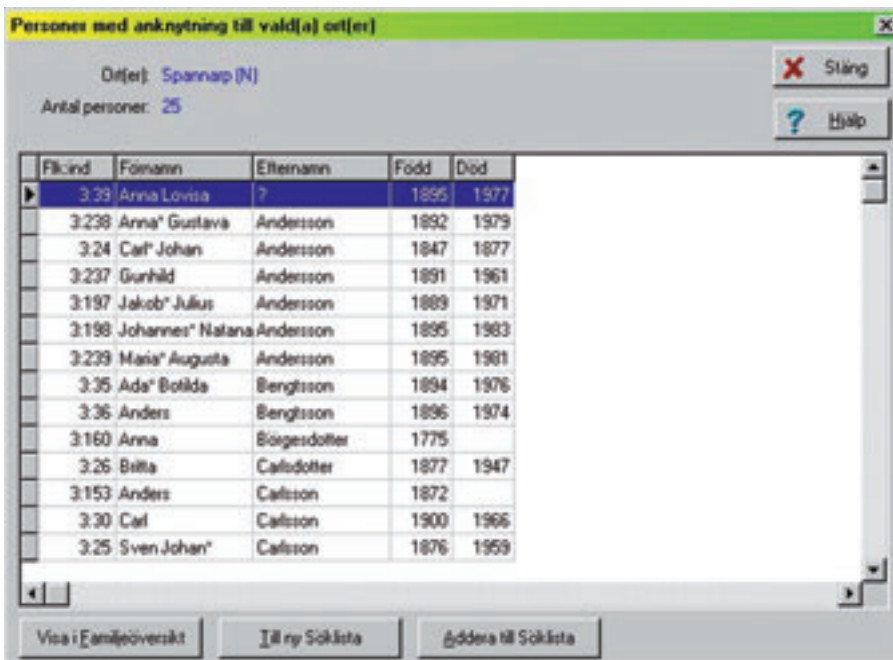

Bild 26

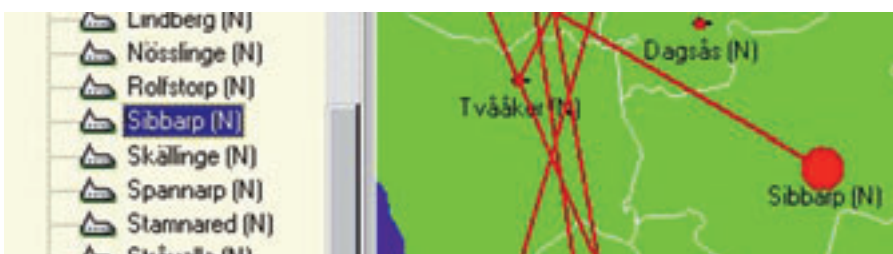

Bild 27

gul. (Bild 24) Jag väljer att peka på orten Spannarp och medan den är gul högerklickar jag. Då kommer popupmenyn fram och där klickar jag på alternativet **Visa personer**. (Bild 25) Jag får då en lista över samtliga personer som har någon anknytning till den här orten. Samma funktion kan användas på flyttningslinjerna. (Bild 26)

7. Genom att markera någon person i listan över **Personer med anknytning till vald ort** och sedan klicka på knappen **Visa i familjeöversikt** skapas direkt en familjeöversikt med den valda personen som centrumperson.

Avslutningsvis är det dags för två små tips:

1. När du använt något av verktygen i karten, t ex förstöringsglaset, så ska du alltid återgå till marköralternativet **Verktøy** för att peka i karten, där markören visas som en pil, annars kan du få en del överraskningar som du inte hade tänkt dig.

2. Om du snabbt vill visa en ort i karten gör du så här:

- Markera den önskade orten i ortträdet och medan du pekar på orten ska du hålla ner vänster musknapp.

- Medan du fortfarande håller ner vänster musknapp drar du markören ut i kartfönstret och där släpper du vänster musknapp.

- Kartan förflyttas nu så att den visar den sökta orten samtidigt som en röd punkt blinkar några gånger där den sökta orten finns i kartbilden. (Bild 27)

Nu har du fått en inblick i hur ort- och kartfunktionen kan användas i sin enklaste tillämpning, det som jag kallar grundnivå. I nästa artikel här i Diskulogen kommer jag att gå igenom alternativet **Normalnivå**. Det numret beräknas komma i brevlådan i december och jag vågar redan nu lova att det ger sysselsättning under många timmar i jul- och nyårshelgen. Jag kommer då att ge många tips om hur du strukturerat och rationellt hanterar de olika funktionerna.

Lycka till med ort- och kartfunktionen på grundnivå! ■

Diskussionen om artikelserien "Lär dig mer om Disgen 8" hittar du i DIS Forum

På DIS hemsida www.dis.se finns ett diskussionsforum för artikelserien. Gå till den 3:e konferensen DISGEN – Släktforskarprogrammet. Där finner du delkonferensen Artikelserien – "Lär dig mer om DISGEN 8"

Där diskuterar man den nya artikelserien som startade i Diskulogen nr 64. Är det något du undrar över eller vill kommentera? Kanske har du tips om förtydliganden och förbättringar! Varje artikel har en underkonferens, så placera ditt inlägg på rätt ställe.

Hittills startade konferenser:

- Diskulogen 64 – Startartikel
- Diskulogen 64
Del 1: *Så uppdaterar du ditt släktforskningsprogram*
- Diskulogen 64
Del 2: *Ställ in bildskärmen på så sätt du vill ha den*
- Diskulogen 65
Del 3: *Säkerhetskopiering*
- Diskulogen 65
Del 4: *Så registrerar du namn*

Här kommer det att fyllas på med fler konferenser vartefter nya artiklar blir publicerade.

Du hittar själva artiklarna som hämtbara s. k. pdf-filer.

Nyttja gärna möjligheten att ge författarna feedback, så att de kan skriva ännu bättre artiklar framöver, och ta upp just de frågor och problem du har!

EVA DAHLBERG
INGVAR KÄRRDAHL
STEN-STURE TERSMEDEN

Datainspektionen:

Lättnader i PUL blir komplicerade

I början av året kom Personuppgiftslagsutredningen med ett förslag om lättnader i personuppgiftslagen (PUL). Det innebär bland annat att den som skriver personuppgifter i löpande text på Internet, i e-post eller andra dokument inte ska behöva bry sig om alla regler i personuppgiftslagen (PUL) om hur uppgifterna får hanteras. Det räcker att se till att uppgifterna inte missbrukas för till exempel förtal.

För behandling av personuppgifter utanför personregister och databaser gäller alltså inte de begränsande reglerna i PUL. Att göra ett otillbörligt intrång i den personliga integriteten är däremot förbjudet.

– Vi har gjort en ny bedömning av möjligheterna att lätta upp PUL, sa den särskilde utredaren Sören Öman då betänkandet överlämnades till justitieministrn.

Svårt att bedöma

Datainspektionen anser nu i ett yttrande att de föreslagna lättnaderna i PUL blir komplicerade. Det kan bli så svårt att bedöma när undantagen gäller, att det är mycket tveksamt om den vardagliga hanteringen av personuppgifter kommer att förenklas, skriver Datainspektionen i sitt yttrande över förslaget.

Utredningen har lämnat förslag på hur lagen ska inriktas på missbruk av personuppgifter. Behandling som inte medför integritetsrisker ska undantas från hanteringsreglerna i PUL och det är bra, skriver Datainspektionen. Men de nya reglerna är komplexa och den som ska tillämpa dem får svårt att avgöra om PUL ska tillämpas eller ej. Det är mycket tveksamt om den vardagliga hanteringen av personuppgifter blir enklare.

Utredningen har lagt ner ett stort arbete på att avgränsa vad som undantas. Man talar om personuppgiftsanknuten strukturering (PUL ska gälla) och banal strukturering (undantag). Men i dagens datorer är det enkelt att

sortera uppgifter, ibland sker det med automatik, så man behöver göra ytterligare bedömningar för att avgöra vad som kan undantas.

Undantagen ska inte gälla missbruk, dvs. om texten medför att någon förtalas, förföljs eller skandaliseras. Även här kan det bli svårt att bedöma var gränsen går.

Många klagomål

De nya reglerna avser vardaglig hantering av personuppgifter och ska alltså tillämpas av en bred allmänhet. Redan idag får Datainspektionen många klagomål och förfrågningar som rör Internetpublicering. Det kan bli en svår och känslig uppgift för inspektionen att hantera sådana ärenden enligt de föreslagna reglerna. Det kan komma att uppfattas att lagstiftaren har överlämnat till Datainspektionen att avgöra vad som är tillåtet, skriver Datainspektionen i sitt yttrande.

I utredningen ingår också andra förslag:

- PUL:s förhållande till offentlighetsprincipen och sekretesslagen förtydligas
- Skyldigheten att på begäran lämna registerutdrag med alla uppgifter om en person som behandlas verklighetsanpassas
- Utökade möjligheter införs för regeringen och underlydande myndigheter att bestämma om undantag från bestämmelserna i PUL
- Bara brott mot PUL som görs uppsåtligt med vett och vilja eller av grov oaktsamhet ska vara straffbara
- Det förtydligas hur myndighetsbeslut enligt PUL överklagas

Utredningens betänkande, SOU 2004:6 Översyn av personuppgiftslagen kan hämtas på <http://www.sou.gov.se/pulutredningen/>

Datainspektionens yttrande (PDF-fil 38 kb) finns på adressen www.datainspektionen.se/pdf/remissvar/oversyn_av_pul.pdf

I Diskulogen 65 läser vi om behovet av att säkerhetskopiera. Jag kan av egen erfarenhet understryka detta. Jag råkade ut för ett synnerligen elakt fel som höll på att radera allt mitt arbete.

Om vådan av att inte ha gjort ordentliga säkerhetskopior

I mitt fall hjälpte det inte ens att jag hade gjort säkerhetskopior. Jag borde även ha kopierat hela data-mappen till CD/DVD.

När jag nu inte hade gjort det fick jag ett mödosamt jobb att rekonstruera elva års släktforskning.

Så här gick det till.

Datorn krånglar

I slutet av 2001 märkte jag att datorn betedde sig underligt. Jag fick då och då märkliga meddelanden från operativsystemet. Program kraschade oftare än vad de tidigare gjort. Jag försökte med att återläsa operativsystemet från en automatisk återställningspunkt. Det hjälpte oftast ett tag, men sedan uppträdde felen igen.

Till slut tröttnade jag och bestämde mig för att formatera om hela hårddisken och återläsa operativsystemet från installations-CD:n. Då borde väl problemen upphöra? Just det, inte glömma att säkerhetskopiera först...

Men, nej, det fungerade inte. Ominstallationen krånglade, och jag lyckades inte läsa in operativsystemet på nytt.

Dags att göra diagnos

Vad skulle jag nu hitta på? Jo, jag hittade en diagnosdiskett som jag kunde köra på datorn. Kanske den kunde hjälpa mig att hitta felet? Jovisst! Den upplyste mig om att det var RAM-minnet som krånglade. En av alla ca en miljard bitar

fungerade inte korrekt. Bra, då visste jag vad jag skulle byta ut.

Tur att säkerhetskopiorna låg i tryggt förvar...

Dells generösa erbjudande

Min dator var en f.d. hyr-pc från Dell som jag helt nyligen hade köpt loss. Det betydde att supportavtalet hade gått ut för ett par veckor sedan. Men man kanske kunde få support ändå. Därför ringde jag upp dem.

Deras automatiska telefonsvarare upplyste mig att om jag överhuvudtaget skulle kopplas fram till deras support, skulle jag behöva ringa ett betalsamtal för 100 kr. OK, det var väl en marginell kostnad i sammanhanget, så kör till!

Jag beskrev problemet, och de skulle skicka en offert. Och det fick jag! För att fixa felet skulle Dell ha 3 000 kronor i arbetskostnad och 7 000 kronor för ett nytt RAM-minne!!! Gör de minnena av guld, eller...? Men det är ju en fantastisk affärsidé att kräva kunderna på 100 kronor för att skicka fantasiofferter. Det är säkert fler än jag som går på det.

Datorn funkade, men...

Nåväl, en arbetskamrat tipsade mig om en butik som sålde RAM-minnen till humanare priser. Jag köpte ett för under 500 kr. Skulle det fungera?

Jodå, efter att ha satt in det i datorn gick det som en dans att installera om operativsystemet. Så då var det bara att återläsa säkerhetskopiorna.

Katastrof! Disgen kunde inte återläsa kopiorna! Varför?

Jo, det visade sig att det trasiga RAM-minnet hade skadat zippningen av filerna, med resultat att zip-filerna var oläsbara. Naturligtvis gällde detta

också alla mina äldre säkerhetskopior, och jag hade som sagt inte kopierat hela data-mappen till CD eller DVD.

Där satt jag. Jag grep efter ett halmstrå och sökte zip-reparationsprogram på Internet. Jag provade några jag hittade.

Inget av dem gav resultat. Det såg inte ljus ut för min släktforskning. Men det finns ju så många andra trevliga sysselsättningar här i livet, som frimärkssamling eller knyppling eller så...

Den långa vägen

Efter att ha deppat ett tag och övervägt att kasta allting som hade med datorn att göra i närmaste soptunna, fick jag en idé. Jag skulle lära mig att läsa zip-filer manuellt, för att se om jag kunde lära mig att reparera dem själv.

Visst, beskrivningen av zip-formatet fanns att hitta på Internet. Det fanns också en hygglig hex-editor att köpa till lågt pris, så att jag verkligen kunde

Ett nytt
RAM-minne
skulle kosta
7 000 kronor

se alla bitar i zip-filerna.

Efter ett tag gick det faktiskt att både begripa beskrivningen och att se hur zip-filerna stämde med den. Men det räckte inte. Zip-formatet använder en komprimeringsalgoritm som är alldeles för otymplig för att kunna läsa filerna manuellt.

Var fanns verktyget?

Jag var helt enkelt tvungen att skaffa ett verktyg som gjorde att jag kunde läsa mig långsamt framåt i zip-filerna för att hitta var de gick snett. På så vis hoppades jag att hitta exakt var felen fanns och i bästa fall även kunna rätta dem. Men något sådant verktyg stod inte att finna.

Så vad skulle jag göra nu. Ja, mitt läge var väl något bättre än de flesta andras i och med att jag hade en viss liten erfarenhet av programmering. Och då måste jag ha en kompilator. Det lyckades jag få av en kollega, som hade en gratisversion av en äldre release av Borland C++. Men jag kunde inte C++.

Det fick dock inte hindra projektet, så det var bara att skaffa sig en lärobok i C++ och sätta igång och plugga. Och så småningom kunde jag sätta mig ner att programmera så smått.

Disgenformatet och andra

Ja, efter ett par månaders jobb så hade jag lyckats snickra ihop ett fult program som gav mig möjlighet att detaljstudera vad som hände när man avzipade filerna.

Så småningom lyckades jag förstå ungefär var i filerna några fel inträffade. Men för att hitta de exakta ställena behövde jag förstå precis hur en korrekt fil skulle se ut. Och då behövde jag förstå Disgenformatet. Jag tog kontakt med dåvarande faddern Carl-Olof Sahlin, och han förklarade ungefär hur formatet var uppbyggt.

Med det som hjälp lyckades jag förstå formatet exakt, så när som på en detalj jag kunde undvara. Detta visade sig vara tillräckligt! Med ytterli-

gare ett yxigt skrivet hjälpprogram lyckades jag mödosamt undan för undan leta upp fel efter fel i filerna. För varje fel jag hittade och reparerade blev filerna långsamt bättre och bättre. Efter ytterligare ett par månader var alla Disgen-filer helt reparerade. Jippii!!

Nu var det ju inte bara själva Disgen-filerna som var skadade. Framför allt fanns det ett stort antal bildfiler med som nu behövde åtgärdas. Ja, det var bara att fortsätta på den inslagna vägen genom att ladda ner formatspecifikationer från Internet och skriva program som hjälpte mig att detaljstudera bildfilerna.

Särskilt intressant blev det med JPEG-formatet, som innehåller en komprimering i sig själv. Så där gällde det att leta fel i filer som var komprimerade två gånger. Men det gick det också.

Efter ett drygt halvår var så gott som alla filer reparerade, utom ett fåtal mindre viktiga som var räddningslöst förlorade. Projektet hade gått i mål!

Epilog

I dag gör jag säkerhetskopior av flera skilda slag till olika medium. Jag ser till att då och då bränna en CD med hela datamappen och förvarar inte denna CD hemma. Det här ska inte hända mig igen, och jag hoppas att ingen annan ska behöva råka ut för detta elände. Alla kanske inte har samma tålmod och förkunskaper som jag.

Naturligtvis känner jag mig lite stolt över att ha lyckats med rekonstruktionen. Men det finns en sak som retar mig. Det är att jag aldrig lyckades lista ut vad byte nummer tio efter tecknen "PE" i Disgenformatet har för betydelse.

Kanske någon av programmerarna på DIS kan upplysa mig om det...?

TORBJÖRN GUSTAVSSON

Efter drygt ett halvår var filerna reparerade

En vanlig svensk är registrerad i ett hundratal databaser

Under det här året har det kommit en uppdaterad version av Datainspektionens efterfrågade skrift "Personregistrering i Sverige". Den innehåller en aktuell förteckning över de största och vanligaste persondatabaserna som är i drift i Sverige.

En vanlig svensk finns i dag med i ett hundratal register och databaser. De flesta uppgifterna är harmlösa, men en grundregel är att ett register inte får innehålla mer information än vad som behövs för registrets ändamål.

Personuppgiftslagen (PuL) ställer krav på den som behandlar personuppgifter och ger den som är registrerad vissa rättigheter. Bland annat har var och en rätt att få veta om en myndighet, ett företag eller en organisation databehandlar uppgifter om honom eller henne – och vad som i så fall finns registrerat. Felaktiga uppgifter ska på begäran rättas till eller raderas.

Den som vill utnyttja sin rätt måste själv begära att få ta del av uppgifterna. I skriften finns ett exempel på hur man kan skriva för att begära information. Förteckningen över de vanligaste persondatabaserna är uppdelade på myndighetsregister och register inom den privata sektorn.

Skriften innehåller även information om:

- Vad kan andra få reda på om mig?
- Hur slipper jag oönskad direktreklam?
- När får man använda personnummer?

Personregistrering i Sverige (PDF-fil 107 kb) kan hämtas på adressen www.datainspektionen.se. Klicka där efter vidare till **Informationsmaterial** och **Personuppgifter**.

Skriften Personregistrering i Sverige – Datainspektionen informerar nr 16 kan också beställas i tryckt format. Den är gratis.

Så gör du ett Gedcom-utdrag

TIPS FRÅN FADDRARNA

AV ANDERS LARSSON

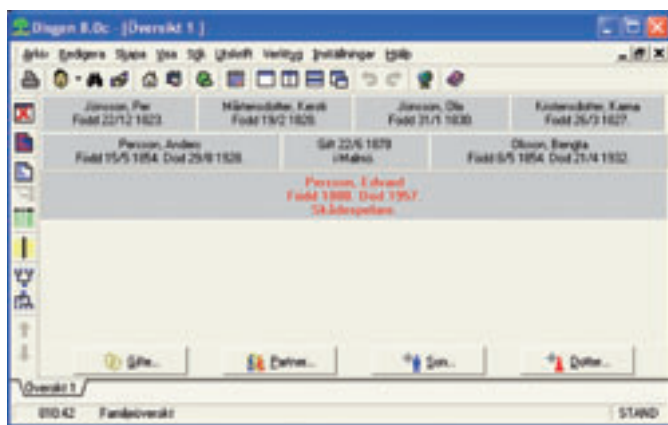
Gedcom är ett standardiserat sätt att föra över data mellan olika släktforskarprogram. Det går naturligtvis att

göra en fil över hela sitt material men det är inte nödvändigt och kanske inte heller alltid önskvärt.

Här kommer en beskrivning av hur det går till att skapa ett gedcom-utdrag

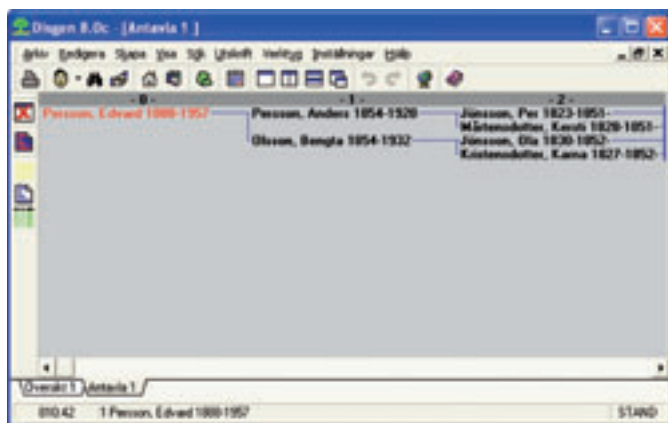
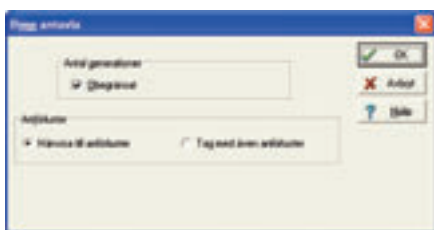
ifrån en söklista. Exemplet nedan är ett utdrag i form av en antavla, men principen går även att använda för andra utdrag.

SKAPA ANTAVLA

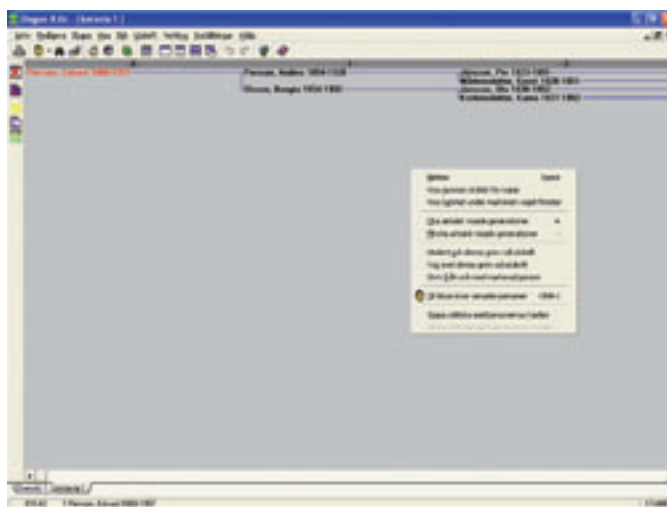
1 Sök upp den person som antavlan skall utgå ifrån. Börja med att skapa en antavla. Finns under menyn "Skapa" och välj där "Bygg antavla".

2 Det finns möjlighet att begränsa antalet generationer om så önskas. Här byggs nu upp en del av underlaget för vad som skall exporteras.

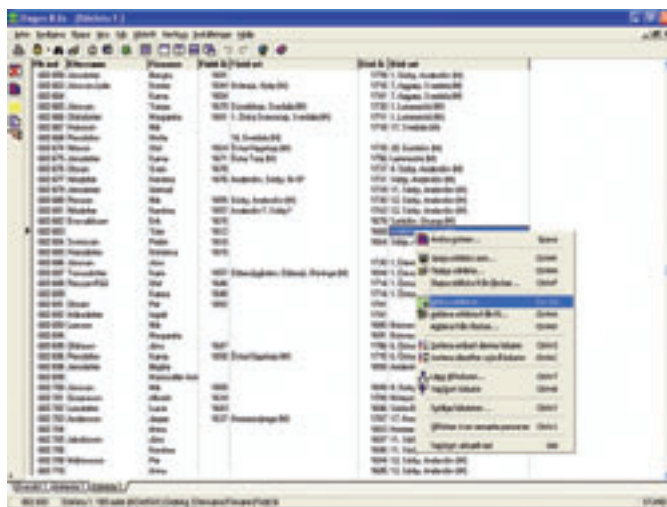
3 Antavlan är klar och nu skall en söklista med personerna i antavlan skapas.

SKAPA SÖKLISTA

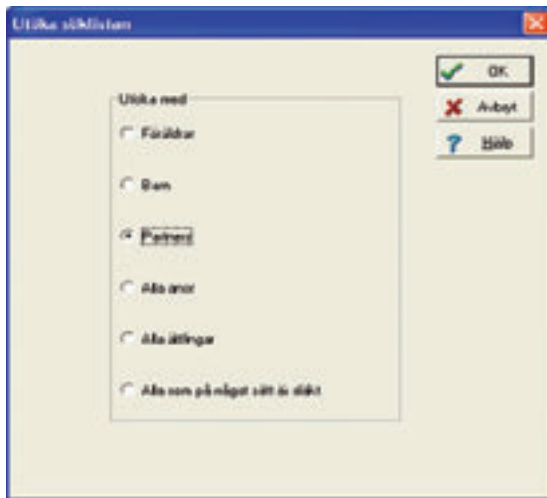
4 För att skapa en söklista med personerna i antavlan så högerklickar man någonstans i det öppna fönstret för antavlan.

En meny kommer då upp och längst ner väljs "Skapa söklista med personerna i tavlan". Nu skapas grunden för underlaget som sedan skall bli gedcom-filen.

5 Här finns söklistan med de personer som är direkt nämnda i antavlan. Det ges nu en möjlighet att utöka dessa. Högerklicka i söklistan så får du upp menyn och välj där "Utöka söklistan".

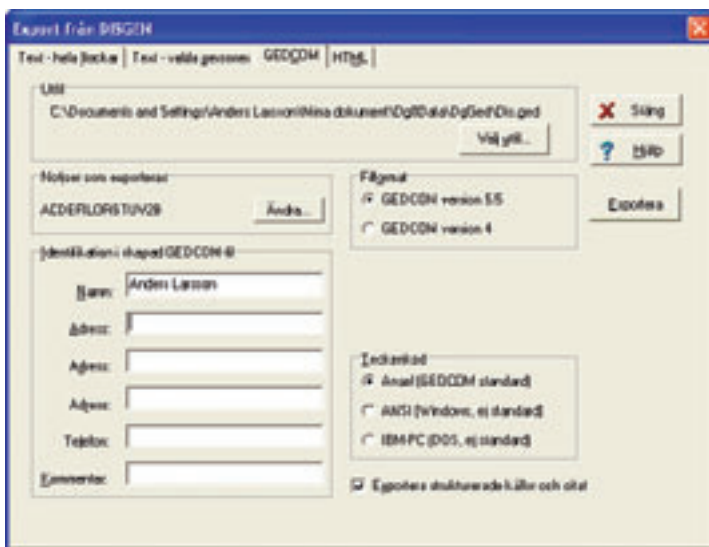

6 Det är lämpligt att utöka med partners då dessa inte är med i listan för anor som är gifta mer än en gång. Längst ner i bilden finns angivet hur många rader, vilket är detsamma som personer, som ingår i söklistan.

Den observante inser nu att man kan bygga upp en söklista utgående från en enda person, en antavla, en stamtavla eller en sökning som man gjort. Man kan också utöka söklistan flera gånger och på så sätt få med ett större och större material.

När söklistan är klar är det dags för överföringen till gedcom-fil.

SKAPA GEDCOM-FIL

7 Under menyn "Verktyg" finns valet "Exportera personer" som är det som nu skall användas. Här finns mycket att tänka på innan man trycker på "Exportera".

Vi börjar uppifrån med utfil. Här anges sökvägen till var den skapade filen hamnar. I exemplet ovan så är det den i programmet föreslagna mappen "DgGed" som filen Dis.ged hamnar. Vill du ändra på namnet på filen eller sökvägen så tryck på "Välj utfil" och ange vad du vill kalla filen och var du vill spara den.

Filnamnet bör inte vara längre än 8 bokstäver, inte heller innehålla några tecken eller å, ä och ö, det kan skapa problem för den som tar emot filen.

8 Nästa val som skall göras är att välja vilka notiser som skall komma med. Här finns möjligheter att begränsa vad som skall skickas iväg. Det är kanske inte lämpligt att lämna ut alla uppgifter som man matat in. Tänk också på att filen blir större ju mer du tar med, särskilt om du skickar med bilder, porträtt och multimedia. Det är kanske inte så lämpligt att ta med dessa, därför är de inte markerade här.

Filformat finns två att välja på varav 5.5 är den senaste versionen och provas i första hand.

Identifikation är ren information om dig som avsändare och fylls i efter behag.

Teckenkod kan behöva ändras om inte det mottagande programmet följer standarden eller om det blir problem med de svenska tecknen å, ä och ö. Använd i första hand "Ansel" som är det korrekta enligt standarden.

Exportera strukturerade källor och citat markeras om denna information skall skickas med i filen.

LITE VETT OCH ETIKETT

Att skicka filer på Internet är ett snabbt och smidigt sätt att utbyta material. Tyvärr så är det också ett snabbt sätt att sprida virus och annat otyg som kan ställa till stor skada för användarna.

Personligen så tycker jag inte att man skall skicka en bifogad fil av något slag till någon utan att först ha kommit överens med mottagaren. Det är också lämpligt att fråga vilken typ av anslutning och hastighet på modemet som mottagaren har. Kontrollera därför filstorleken innan du skickar iväg den.

Filer som överstiger ca 1 Mb (1 000 kb), kanske till och med mindre, bör inte skickas utan att komprimeras med något lämpligt program, såvida inte mottagaren har tillgång till bredband och snabbt modem. Det finns oftast också begränsningar i storleken på brevlådan hos mottagaren, som snabbt kan fyllas om den inte tömts regelbundet.

Att skydda sin dator mot virus och liknande angrepp är också något som man måste tänka på om man skall skicka filer till andra. Idag är det helt nödvändigt att ha ett antivirus program installerat på alla datorer som kopplas upp mot Internet. Inte nog med att det skall installeras, det skall också uppdateras, helst varje gång datorn kopplas upp.

För datorer som ständigt är uppkopplade via bredband så är det dessutom nödvändigt med en så kallad brandvägg för att förhindra intrång i datorn. Själv kollar jag alltid att uppdateringen av antivirusprogrammet har gjorts och installerats innan jag hämtar hem min e-post. Det har besparat mig mycket arbete med att rensa och installera om program.

Ett gott råd är att satsa på någon av de stora leverantörerna som har lite resurser att snabbt komma ut med uppdateringar.

ANDERS LARSSON

KALENDERN

OKTOBER

10	DIS-Aros. Avesta. Tematräff.
11	DIS-Aros. Ludvika. Tematräff.
12	DIS-Aros. Köping. Tematräff.
14	DIS-Aros. Örebro. Start för DISGEN-kurs (6 kvällar). Ett samarbete med Örebro släktforskare.
16	DIS Syd. Kallinge.
16	DIS. Linköping. Styrelsemöte.
-17	
18	DIS-Aros. Lindesberg. Tematräff.
19	Start för en ny omgång av tv-programmet "Din släktsaga".
19	DIS-Aros. Enköping. Tematräff.
20	DIS-Öst. Stockholm. Höstmöte. Föredrag om historiska kartor.
23	DIS-Småland. Värnamo. Tema-träff i samverkan med Ane. Ort- och kartfunktionen i Disgen.
23	DIS Syd. Höganäs. Utskrifter.
23	DIS-Öst. Stockholm. Anbyte i Uppsala.
-24	
26	DIS-Öst. Stockholm. Forsarkväll i Arninge.
30	DIS-Syd. Eslöv. Reunion-träff.
30	DIS-Öst. Stockholm. Kurshelg.
-31	

NOVEMBER

6-7	DIS-Öst. Leksand. Forskarhelg.
8	DIS-Aros. Eskilstuna. Tematräff.
9	DIS-Aros. Köping. Tematräff.
10	DIS-Aros. Örebro. Tematräff.
11	DIS-Aros. Västerås. Tematräff.
13	DIS-Öst. Stockholm. Arkivens dag.
13	DIS Syd. Kallinge.
14	DIS-Aros. Avesta. Tematräff.
15	DIS-Aros. Ludvika. Tematräff.
20	DIS-Väst. Göteborg. Möte på Volvo Arendal.
20	DIS Syd. Höganäs. Släktbok i Word via Disgen.
20	DIS-Öst. Stockholm. Kurshelg.
-21	
22	DIS-Aros. Lindesberg. Tematräff.
23	DIS-Aros. Enköping. Tematräff.

NOVEMBER

23	DIS-Öst. Stockholm. Forsarkväll i Arninge.
27	DIS-Småland. Eksjö. Bildhantering i Disgen och skanning av foton.
27	DIS-Syd Eslöv Programinhåll meddelas senare på www.dis-syd.se

DECEMBER

11	DIS Syd. Kallinge.
----	--------------------

JANUARI 2005

15	Sista dag för motioner till DIS årsmöte
22	
-23	DIS styrelsemöte

MARS 2005

12	DIS-Väst. Årsmöte.
19	DIS funktionärsträff och 25-årsjubileum
20	DIS årsmöte i Linköping

AUGUSTI 2005

26	Släktforskardagarna i Göteborg.
-28	Arrangörer: DIS-Väst, Göteborgsregionens släktforskare och Föreningen släktdata.

I en **lägesrapport** om utvecklingen på marknaden för tillträde till accessnätet – den del av telenätet som går från telestationen till abonnenten – konstaterar Post- och Telestyrelsen att allt fler operatörer använder egen utrustning i telestationerna för att kunna ge sina kunder snabb Internetuppkoppling via xDSL (t.ex. ADSL).

Möjligheten för andra operatörer än Telia att kunna använda egen utrustning i stationerna har varit lagstadgad sedan den 2 januari 2001. Trots detta började möjligheten nyttjas i större skala först under 2003.

Fortfarande använder majoriteten av dagens xDSL-anslutningar Telia Soneras utrustning via en återförsäljarprodukt vilket för med sig att det är svårt att skilja sig från konkurrenterna när det gäller produktutbud.

Den som vill läsa mer kan gå in på www.pts.se och klicka sig vidare via Tele | Aktuellt och sedan söka upp Rapport om accessnätet.

Apple Stor eNews: Mac och PC i perfekt harmoni

Vi börjar vår lilla spalt i dag med att saxa följande ur Apple Stor eNews juni 2004.

Leva i perfekt harmoni – Mac och PC

”Om du arbetar i en miljö med både Mac och PC, eller har båda hemma, gläder det dig kanske att de nu kan fungera i perfekt harmoni med varandra. Apple Stores shoppingguide för Mac och PC talar om vad som är möjligt – oavsett om det gäller fildelning, musikströmning eller nätverksinstallation

Hitta allt du behöver för att köra PC-program på din Mac, dela resurser, länka en skrivare i Mac-nätverket till en PC, eller tvärtom, plus alla de senaste digitala godbitarna för Mac och PC.”

Det kan väl vara en bra början – eller hur? Att leva i harmoni – Mac och PC.

Prenumerera på Apple Stor eNews kan Du göra på den här adressen: <http://registration.euro.apple.com/storenews/se/>

En glad nyhet

Vi fortsätter med en glad nyhet för alla Mac-användare.

Den hett efterlängtrade Mac-versionen av Genline FamilyFinder är nu klar. Det bekräftas i ett e-brev från Genline i maj 2004:

GFFMac är ett faktum!

”Nu finns den klar för nerladdning, den hett efterlängtrade Mac-versionen av Genline FamilyFinder. Den har tagit god tid på sig, och stora kostnader, men nu äntligen finns den.

På vår hemsida hittar du den klar för nerladdning. Vi känner oss faktiskt ganska stolta över att äntligen kunna presentera en fungerande Mac-applikation och hälsa en ny del av släktforskar-världen välkommen till Genline.

Efter vår förstudie inför produktionen av Mac-versionen fann vi att ungefär 3 % av den totala marknaden är Mac-användare. Av dessa är det i sin tur ca 60 % som använder OS X och resterande 40 % använder diverse tidigare versioner. Dessutom antydde många att de troligen inom en snar framtid skulle uppgradera till OS X. Vi skulle naturligtvis vilja kunna täcka hela Mac-marknaden men utvecklingskostnaderna för det överskrider för dagen våra ekonomiska ramar.

Med vänliga hälsningar
Genline AB”

Arbetet med släktforskningsprogrammet WeeSee för Mac, fortsätter.

Vi håller kontakt med Lars Cornell, följer utvecklingen och kommer att rapportera om hur arbetet fortskrider.

Reuniontips

Några tips från Gunilla Hermander Hudiksvall hur man matar i uppgifter i ”personrutan”.

Under fliken **Händelser**.

- *Var kan jag skriva in Dopvittnen/ Faddrar?*

Du kan t.ex. skriva in dem i memorutan för född eller döpt.

Om du vill ha med Dopvittnen/ Faddrar, som är inskrivna i memorutan, vid utskrift:

1. Gå till Skapa i menyraden.
2. Välj t.ex. Ansedel.
3. Gå till Layout - välj Definiera layout.
4. Markera Händelseformat.
5. Kryssa i rutan ”Ta med memofält”, om du vill ha med memofältet vid utskrift.
6. Klicka på Spara.

- *Hur lägger jag till en händelse? Du vill kanske lägga till konfirmation.*

1. Gå till knappen ”ny händelse”.
2. Håll knappen nertryckt och välj (i

detta fall) konfirmation.

3. Nu hamnar ”konfirmation” längst ner under händelser.

4. När du skrivit in datum för den händelsen kan du sortera alla dina inskrivna händelser genom att klicka på knappen Sortera. De blir nu sorterade i rätt tidsordning.

5. Klicka på Spara.

Under fliken **Fakta**.

- *Hur skriver jag in dödsorsak?*

1. Gå till knappen ”Lägg till fakta”.
2. Välj önskat fakta och klicka på det. I detta fall Dödsorsak.
3. Det hamnar nu under Typ. I text-rutan skriver du in personens dödsorsak.
4. Klicka på Spara.

Till sist en fråga om hur jag ska få reda på vilka släktingar jag har. Hur gör jag då?

1. Gå till önskad person som man skall utgå ifrån.
2. Gå upp till menyraden - Klicka på Sök.
3. Välj Släktingar.
4. Under fliken Identifiera markerar du aktuell person.
5. Klicka på knappen Identifiera.
6. Fliken Lista visas – kryssa i de rutor som önskas (föräldrar osv.). Kryssa även i rutorna för ”halv” och ”endast levande” om så önskas.
7. Klicka på Lista (en släktinglista skapas).
8. Om du vill ha den utskrivna - klicka på Rapport.
9. Skriv titel. kryssa för rutan ”Inkludera tabbar” och välj i vilket programlistan ska skrivas ut i.
10. Klicka på Öppna.
11. Skriv ut.

Släktböcker

I förra Macspalten berättade vi om hur man vid ”tillverkning” av en släktbok, kan använda det bästa ur två släktforskningsprogram – släkt- och antavlor i tabellform samt register

från Disgen 8, och den bättre grafiken i Reunions släkt- och antavlor i träd- och solfjäderform.

Det vi saknar i de båda programmen är möjligheten att samla alla källhänvisningar längst bak i släktboken. Den finessen fanns i det gamla Disgen 4.5.5 programmet för Mac – tyvärr ej ”körbart” i nyare datorer, men i tacksamt minne bevarat av alla gamla Macanvändare.

(Tack Arne Wallgren för det fina Disgenprogrammet för Mac).

Det är alltså ett önskemål att denna möjlighet finns i framtida programversioner, för såväl Disgen och Reunion, som WeeSee och andra.

CD-skivor för Mac

Den s.k. NAD-skivan, som säljs av bl.a. Släktforskarförbundet, uppges fungera i Macintosh-datorer med operativsystem OS 6.0 och nyare. Vårt exemplar märkt 1998-1.2 fungerar inte i OS 8.5-9.2. Vi påpekade detta till SVAR i Sandslån och till Riksarkivets NAD-kontakt första gången i januari 2001, men vi har fortfarande inte fått

någon respons. (Se Diskulogen nr 54, maj 2001, sid.10). Detta kan vara bra att känna till för dem som står i begrepp att köpa CD-skivan.

Samarbete över Kölen

Efter senaste fadderträffen i Linköping har jag brevväxlat med Erling Hoel, Dis, Norge. Jag citerar följande från ett av våra brev.

Vad tror ni, kan vi få igång ett samarbete i Norden? Hör av Er med synpunkter!

”Hei Helge!

Takk for mailen. Vi er noen her i Norge som ønsker et samarbeid med andre Mac/Reunoin-brukere. Arbeidet har nettop startet, slik at vi skal gå ut til alle 59 brukere av Mac/Reunion her i DIS-Norge og tilby dem å bli med på en gruppe som kan samarbeide over landegrensene i Norden.

Det første steget bør vel kanskje være mail-lister som DIS-medlemmene i Sverige/Norge kan benytte for spørsmål og svar. Har idéen

fra Foreningen Norden, hvor jeg er medlem.

Dessverre finnes det ikke noen norsk brukermanual for Reunion, men kanskje kan dere påvirke Gensoft i Sverige til å legge det inn i oversetteren siden dere har Michael Korndahl som DIS-medlem?

Har dere i Sverige noen slags pratkanal (chat) slik vi har i Norge? Hos oss blir den flittig benyttet til å diskutere problemer eller finne slektninger.

Håper vi kan få til dette samarbeidet.

God Påske!

Hilsen Erling Hoel
medl. DIS-Norge”

En bra Mac-adress

Vi avslutar med en bra adress för diverse Mac-frågor:

<http://www.macsverige.org/>

HELGE OLSSON

MAC- O REUNION-FADDER

HELGE.O@TELIA.COM

[HTTP://W1.410.TELIA.COM/~U41018040/](http://w1.410.TELIA.COM/~U41018040/)

REGIONALT

Nej, detta är inte början på en klagoskrift till SMHI. Det som i stället försatte redaktören på soligt humör var ett besök hos Bromölla Släktforskarförening och Inga Ljungqvist.

Vilken entusiasm som dess ordförande utstrålar – och vilka stora bragder har inte blivit utförda i forskarrummet på biblioteket! Där har grejats med DDSS, namn åt de döda och mycket annat.

De som bara har den minsta släktanknytning i Gualöv, Ivetofta och Trolle-Ljungby och vill veta mera, vänder sig med fördel till Inga med kollegor, som t.ex. Carl-Axel Tholin. Måndagseftermiddagar mellan 15 och 17 bemannar föreningen sitt rum.

Inga: ”Där finns två läsapparater och en dator med internetuppkoppling. I den datorn har jag en kopia av min egen Holger-databas om ca 42 000 personer. I den har jag också kopior av andra projekt som jag arbetar med. Bl.a. mina avskrifter av bouppteckningar från Willands härad.

Hemma har jag läsapparat med möjlighet att även läsa rullfilm. För

Inga jobbar för högtryck

närvarande håller jag på med komplettering av mina avskrifter över Willands bouppteckningar mellan 1712 och 1840, som jag slutförde 1999.

Vi i Bromölla släktforskarförening är även engagerade i kontrolläsning för Demografisk Databas Södra Sverige. Det har vi hållit på med sedan 1997. Sedan så har vi naturligtvis varit engagerade i arbetet med Namn åt de döda”.

Register gör Inga gärna i Works. Det jag visste var att hon har hjälpt många via Rötters anbytarforum.

Kollegan Carl-Axel har kört många cirklar i släktforskning, och faktiskt arbetar han med sin släktforskning med hjälp av Min Släkt.

1998 tog föreningen ett stort steg i och med att ALU-folk (arbetsmarknadsåtgärd) sattes i arbete med att skriva in traktens kyrkoarkivalier i en databas.

Samarbetet i föreningen är gott. Jag fick höra om hur man projicerade svåräst handskrift på väggen och

hjälpes åt att tolka krumelurerna. Säkert löser man många andra knepiga frågor med samma entusiasm.

Föreningen har mycket gott samarbete med pastorexpeditionen, som slussar personer med frågor om släktdata till Inga med kollegor. Bibliotekspersonalen har likaså god kontakt med de ansvariga och visar besökare rätt.

Nej, någon CD med alla de drygt 40 000 namnen blir det inte, men alla med släktanknytning till Bromölla-traktens församlingar är välkomna att ta kontakt.

Inga berättar att man så smått jobbar över gränsen till Blekinge också, Ysane nämndes som en av de församlingar, som är på tapeten.

När jag lämnar biblioteket, är det fullt pådrag på regnet, men arbetsglädjen i forskarrummet får en att tänka på annat. Perfekt väder för släktforskning, tänker jag!

Bo NORDENFORS

REDAKTÖR FÖR DISKUTABELT

FOTO: JAN NILSSON

125-åringen gratuleras av Gustaf von Gertten från Genealogiska Föreningen i Sverige.

NORDISK TRÄFF OCH DANSKT JUBILEUM I KÖPENHAMN

Den 24 september hölls årligt möte med den nordiska samarbetskommittén Nordgen med representanter för nordiska släktforskarförbund, genealogiska riksföreningar och DIS-föreningar. Från Sverige deltog denna gång Gustaf von Gertten för Genealogiska Föreningen och Sture Bjelkåker för DIS.

Vid Nordgen-mötena utbyts erfarenheter och diskuteras frågor av gemensamt intresse, t ex samarbetsfrågor med ländernas riksarkiv och läget beträffande skanning av kyrkböcker, där svenska Genline ligger i framkant. På DIS-området kan noteras att det mångåriga samarbetet kring svenska DISBYT och norska DISTREFF nu utvidgas till danska DISTRAEF och DISBYT Fin-

land som lanserades i förra Diskulogen.

Behovet av en nordisk ordlista för släktforskartermerna uppmärksammades. Möjligheterna att åstadkomma en sådan på Nordgens hemsida www.nordgen.com ska undersökas. Med hjälp av en "expert" för vart och ett av de fem nordiska språken skulle en sådan ordlista kunna byggas upp succesivt utan större kostnader.

På lördagen deltog vi nordiska representanter i 125-årsjubileet för Samfundet för dansk genealogi och Personhistoria. Såväl jubileumsföredrag som festmiddag hölls i unik miljö, nämligen en av danska riksarkivets forskarsalar på Christianborg.

STURE BJELKÅKER

9 fördelar med ett medlemskap i föreningen DIS

DIS är en ideell förening. För en årsavgift på endast 100 kr får du många fördelar.

Medlemskap och beställningar

Ansökan om medlemskap och beställning av släktforskarprogrammet Disgen m.m. kan göras på två sätt. Det enklaste är att du gör din beställning på vår hemsida www.dis.se under rubriken "Medlemskap". Du kan också ringa DIS kansli på telefon 013-14 90 43.

Funderar du på att skaffa ett släktforskarprogram så kan du ladda ner en demoversion av Disgen på vår hemsida. Där finner du också en kortare presentation av programmet.

Välkommen!

- 1 En kod till vår databas DIS-BYT med 7 miljoner poster**
  - ✓ där du kan se om någon annan medlem forskar på din släkt
  - ✓ jämföra dina släktfakta
  - ✓ publicera och bidra med ditt eget material
  - ✓ kanske finna nya släktingar
- 2 Möjlighet att köpa släktforskarprogrammet Disgen**
  - ✓ som är Sveriges mest spridda program
  - ✓ som utvecklas efter medlemmarnas önskemål
  - ✓ där du får gratis support (hjälp) av erfarna släktforskare
- 3 Tidningen Diskulogen fyra gånger per år**
  - ✓ med det senaste inom området datorhjälp och släktforskning
- 4 Möjlighet att gå med i DIS regionföreningar**
  - ✓ där du kan få nya släktforskar-kontakter, utbildning m.m.
- 5 Aktuell information på DIS hemsida**
  - ✓ om DIS-aktiviteter, cd-skivor, släktforskningslänkar och andra nyheter
- 6 Tillgång till diskussionsplatsen DIS Forum**
  - ✓ där du kan tipsa, fråga och diskutera med andra medlemmar
- 7 Möjlighet att deponera din forskning i DIS Arkiv**
- 8 Tillträde till forskarstugan i Linköping**
  - ✓ där du kan testa cd-skivor, abonnemang och läsa släktforskartidningar
- 9 Rabatt på cd-skivor och böcker**
  - ✓ som säljs av Sveriges Släktforskarförbund

... samt många nya släktforskarvänner!

Dessa medlemmars bortgång har kommit till vår kännedom sedan förra numret av Diskulogen.

Vi ber våra medlemmar att noga kontrollera och eventuellt justera referenser så att inte anhöriga till de bortgångna besväras i onödan!

- 1842* Ingvar Olsson, Köpmanholmen
 1888* Ivan Edvaller, Kristianstad
 2056* Lennart Ansjön, Nyköping
 2114 Carl-Eric Carlsson, Stenungsund
 4194 Arne Söderström, Njutånger
 4518 Christina Gustavsson, Linköping
 6473* Sture Brockendorf, Svedala
 6914 Barbro Peterson, Ängelholm
 7350 Allan Malmberg, Västerås
 8454 Nils W Liljerup, Holsljunga
 9526 Göran Andre, Trollhättan
 9595 Olov Anshelm, Stockholm
 12081 Arnold Björkemar, Skärholmen
 12949 Folke Wennström, Spekeröd
 13138 Ingrid Hjort, Båstad
 14132 Paul Jansson, Lerum
 15628 Åke Mattsson, Uddevalla

Christina Gustavsson död

En släktforsarkämpe har avlidit, verksam in i det sista trots sjukdom. Christina var ordförande i Östergötlands Genealogiska Förening och därmed främsta tillskyndare av DIS och ÖGFs gemensamma projekt Forskarstugan i Gamla Linköping och Släktforskarlagarna 2000.

Hon var så positiv och lätt att samarbeta med, alltid beredd att finna de bästa lösningarna. Hennes sätt att vara har verksamt bidragit till den fina atmosfären i Forskarstugan.

Vi DIS-are saknar henne mycket.

STURE BJELKÅKER
 ORDFÖRANDE DIS

- 16017* Eva-Lena Åhlin, Brunflo
 19574 Bengt Nyman, Helsingborg
 20913 Arne Hagström, Rörvik
 21431 Rune Boskär, Nora
 21585 Evy Kihl, Kungälv
 23656 Ero Eriksson, Örebro

* efter medlemsnumret anger att en anhörig har övertagit medlemskapet

Arne Söderström var mångårig DIS-fadder och aktiv i DIS-Mitt

DIS Arkiv- och biblioteksombud sökes

För ett par år sedan infördes "DIS Biblioteksombud" genom att intresserade medlemmar "adopterade" var sitt bibliotek. Dessa ombud ser till att informationsmaterial om DIS alltid finns utlagt - t ex i bibliotekens forskarrum - och vid behov fylls på. Än så länge finns biblioteksombud endast för några 10-tal av ca 200 bibliotek.

Vi vill nu utöka systemet även till arkiven. Du som ofta besöker ett visst arkiv och vill bli ett "DIS Arkivombud" är välkommen att

anmäla dig till DIS kansli eller på arkivombud@dis.se och kommer då att få informationsmaterial att efter behov lägga ut i arkiven. Biblioteksombud anmäls på motsvarande sätt till biblioteksombud@dis.se

I detta sammanhang kan nämnas att Diskulogen skickas gratis till ca 300 arkiv och bibliotek för utläggning i deras tidskriftshyllor. Att lägga ut DIS-broschyrer är ett bra komplement till detta.

STURE BJELKÅKER

Många av Diskulogens läsare har säkert sjömän i sin släkt och som omkom under andra världskriget. Mycket av det som hänt har varit väl förborgat.

I boken "Hitlers ubåtskrig" av Clay Blair som nu finns på svenska på Hjal-

marson & Högbergs bokförlag finns många detaljerade skildringar över sänkningar av svenska fartyg.

Fartygen finns förtecknade med en hel del faktauppgifter. Många namn finns på såväl besättningar på de svenska fartygen som på vilken ubåt

Viktig information om medlemskap

Årsavgift för 2005. Nytt medlemskap efter den 1 oktober gäller även för 2005. Årsavgiften är liksom detta år 100 kr.

Medlem i en regionförening i höst? Om du redan är medlem i DIS och även vill bli medlem i en regionförening, skall du betala båda medlemsavgifterna samtidigt! Ditt medlemskap i både DIS och regionföreningen gäller då t.o.m. 2005.

Present eller julklapp. Ring kansliet om du vill ge bort ett medlemskap och/eller Disgen! I november kommer det också att finnas ett speciellt beställningsformulär för julklappar på DIS hemsida.

DIS-hörna i Norrköping

Vi påminner om att det finns en "DIS-hörna" i ÖGF:s föreningslokal på Bäckgatan 13 i Norrköping med bl a Genline-abonnemang.

Precis som i Forskarstugan i Linköping har alla ÖGF:are och DIS-are tillgång till samtliga samlingar, databaser m m. Bl a finns Mari-Ann Olssons bouppteckningar för Östergötland, släktböcker och annat forskningsmaterial från landskapet.

Öppetiderna är måndag 14.00–20.30 och torsdag 10.00–20.30. Stugvärdarna försöker hjälpa till att lösa de problem som någon ovan forskare kan stöta på. Ofta kan du träffa DIS-faddern Torsten Ståhl som förmedlat uppgifterna och som tillägger:

– Sedan så har vi, inte minst, väldigt roligt ihop på Bäckgatan 13 med våra medlemmar".

STURE BJELKÅKER

som sänkte fartyget.

Kanske kan boken ge "litet kött på benen" kring den yngre delen av släkten!

Boken ges ut av Svenskt militärhistoriskt bibliotek.

ROLF JOHANSSON

Öppet-tider

Måndag–fredag kl 9–16.

Under sommaren och några veckoslut dessutom lördag–söndag kl 12–16. Tisdagkvällar under vår och höst kl 18–20.

Ring gärna 013-149043 för kontroll.

Stugvärd för kvälls- och helgaktiviteter: Roland Karlsson

Abonnemang och cd-skivor

I stugan kan du forska i mer än hundra cd-skivor. De senaste inköpta finner du här nedan.

Du kan också forska med hjälp av ett antal abonnemang på Internet som t.ex. folkräkningar i USA och Sverige, kyrkböcker i Sverige och lokala databaser för Östergötland och Linköping.

Nya cd-skivor

• Bräkne härads dombok 1700–1750

I Bräkne härad ingår följande socknar: Asarum, Ringamåla, Mörrum (del av Vekerum), Åryd, Hällaryd, Bräkne-Hoby och Öljehult. Även staden Karlshamn är väl representerad.

På skivan finner du 14.200 ärenden och 42.441 personposter.

Målen är avskrivna från renoverade och icke renoverade domböcker som är mikrofilmade.

Till domboken är uppbud och inteckningar bilagda, vilka har avsänts från Bräkne härad på särskilt protokoll till Göta hovrätt. Uppbudena är exciperade direkt från urkunden i hovrättens arkiv i Jönköping.

Forskare: Vanja Jonasson och Per Frödholm.

Systemkrav: Windows 98 second edition. Körsätt: Runtime.

Mer information:
www.genealogi.se/blekinge

• Emigranter från Härjedalen

Personakter över 4500 emigranter framtagna i ett projekt i ABF's regi.

Basuppgifterna kommer huvudsakligen från Ragunda Emigrant-Centrum i Hammarstrand. Dessa har kompletterats med uppgifter från kyrkböcker, "Emigration o immigration 1851-1899 i Härjedalens kommun" samt "Härjedalen Heritage". Producenten påpekar att detta är en andrahandskälla och är tacksam för information om eventuella felaktigheter och kompletteringar om ytterligare emigranter.

Körsätt: Works-databas.

Köpes genom ABF Härjedalen, 0680-718218

• Ministerialregister Jämtlands län

Registret över födda, vigda, döda och flyttade personer. Det omfattar 300.000 poster som har upprättats av Landsarkivet i Östersund.

Grafisk och teknisk utformning har utförts av Riksarkivet SVAR.

Körsätt: Runtime.

Köpes genom Landsarkivet i Östersund 063-10 84 85, på hemsidan www.ra.se/ola eller hos SVAR www.svar.ra.se

• Bouppteckningsregister Jämtlands län, Vers 2.00/1.00

Register över bouppteckningar ingående i samtliga tingslags häradsrätters samt rådhusrättens och magistratens i Östersund arkiv härad. Det omfattar för samtliga tingslag samt Östersunds stad bouppteckningar inlämnade t.o.m. 1903. För Hackås och Näs, Offerdals, Ovikens, Sunne samt Undersåkers tingslag fram t.o.m. 1916.

Registret omfattar även vissa bouppteckningar som påträffats i andra arkivbildares arkiv. De äldsta av dessa är från 1600-talet.

Producerat av Landsarkivet i

Östersund.

Körsätt: Runtime.

Köpes genom Landsarkivet i Östersund 063-10 84 85, på hemsidan www.ra.se/ola eller hos SVAR www.svar.ra.se

• Ölands kyrkböcker

Register över födda, vigda och döda. Avskrifter t.o.m. 1860 för alla socknar. För Gräsgård, Vickleby och Mörbylånga t.o.m. 1920.

Producenten uppmanar användaren att kontrollera stavning, faddrar och eventuella kommentarer mot kyrkböckerna.

Körsätt: Works-datafiler.

Avskrifterna är gjorda av Karl-Axel Björklund, Ekstigen 12, Borgholm. Telefon 0485-12276.

• Rosenberg: "Geografiskt-statistiskt handlexikon öfver Sverige"

Rosenbergs verk, som i bokform består av fyra band, utkom strax innan de stora namnändringarna på många församlingar kom. Det är därför mycket värdefullt för släkt- och historieforskare då det är lättare att lokalisera platser i äldre handlingar än via modernare uppslagsverk och kartor.

Produktionen av verket ger ytterligare fördelar genom sökningsmöjligheterna. Skivan är speciellt användbar t.ex. då man arbetar med ett område som man inte själv känner till. Söker man t.ex. på ett sockennamn får man upp en lista på samtliga ortnamn varifrån man sedan kan få ytterligare information. Den kan innehålla allt möjligt, från gårdars storlek och taxeringsvärde till vilka månader på året som en marknad hölls i en socken.

Tillsammans med cd-skivan "Svenska ortnamn" här nedan bör Rosenbergs lexikon ingå i varje släktforskares grundmaterial.

Cd-skivan innehåller fakta om 65.000 platser i Sverige vid tiden omkring 1880. Följande uppgifter redovisas:

- *Ortnamn* (med samma stavning som i bokverket)

- *Socken* (med nutida stavning och namnform)

- *Tingslag* (med nutida stavning)
 - *Härad* (med nutida stavning)
 - *Län* (med nutida stavning)
 - *Beskrivning* (bokstavstroget återgiven och således även innehållande de fel som finns i originalverket. Rättelser är gjorda till de normerade namnfälten där fel upptäckts)

Systemkrav: PC med Windows 98 eller senare och 16 bitars färg. Minst 32 Mb RAM. Minst 800x600 punkters skärmapplösning.

Skivan bygger på ett samarbete mellan Sveriges Släktforskarförbund och Svar/Riksarkivet, som har stått för inmatningen av alla fakta från bokverket.

Köps via Sveriges släktforskarförbund, telefon 08-6950890. Mer information om skivan finner du på förbundets webbplats www.genealogi.se.

• ”Sveriges befolkning 1980”

Här finns persondata om drygt 8,3 miljoner personer som bodde i Sverige i november 1980 (för Göteborgs och Bohus län året efter eller innan).

Följande uppgifter redovisas:

- Födelsedatum
- För- och efternamn
- Gatu- och postadress
- Födelseförsamling (för de som är födda inom Sverige)
- Boendeförsamling
- Fastighetsbeteckning

Systemkrav: PC med Windows 98 eller senare och 16 bitars färg. CD-läsare. Rekommenderat RAM-minne minst 64 Mb.

Köpes via Sveriges Släktforskarförbund www.genealogi.se

Mer information om ovanstående CD-skivor och ett hundratal andra finner du på DIS hemsida www.dis.se. Där finns också information om Forskarstugan, program och mycket annat.

Boka tid på 013-14 90 43

Beställningar för medlemmar

Medlemmar kan beställa från DIS på två sätt. Det enklaste är att du gör din beställning på vår hemsida www.dis.se under ”Beställningar”. Alternativet är att ringa DIS kansli på telefon 013-14 90 43.

Kom ihåg att alltid ange medlemsnummer vid kontakt med kansliet!

DISGEN

DISGEN 8 600 kr

Uppgradering från tidigare versioner 250 kr

För den som vill köpa en uppgradering krävs oavbrutet medlemskap sedan förra köpet av DISGEN.

DIS-pin

DIS-pin i emalj och gulmetall 25 kr

Äldre nr av Diskulogen

I mån av tillgång 20 kr/nr

Böcker

Sorsele – samesläkter, del 1 av Thea Hälleberg 340 kr

Sorsele – samesläkter, del 2 av Thea Hälleberg 340 kr

Register till Vigsellängder

Format: A4 häftad, vissa endast på mikrokort

Församling	Tidsperiod	Pris
Bohuslän		
Backa	1826–1861	95 kr
Säve	1826–1860	95 kr
Gotland		
Öja	1745–1860	95 kr
Gästrikland		
Österfärnebo (3 mikrokort)	1688–1862	65 kr
Halland		
Årstad	1714–1860	95 kr
Skåne		
V. Karup	1689–1860	220 kr
Småland		
Granhult	1696–1850	95 kr
Lidhult	1823–1860	95 kr
Marbäck	1643–1860	145 kr

Öjaby 1693–1860 70 kr

Södermanland

Grödinge 1798–1861 120 kr

Uppland

Roslagsbro 1688–1861 220 kr

Värmland

Gräsmark 1750–1805
1838–1860 170 kr

Långserud (3 mikrokort)

1693–1860 65 kr

Rudskoga 1689–1869 170 kr

Södra Råda 1685–1860 120 kr

Visnum-Kil 1706–1860 170 kr

Västergötland

Angered 1753–1773
1845–1865 95 kr

Hyringa 1718–1830 95 kr

Häcksvik 1704–1860 95 kr

Levene past. (4 mikrokort)

(Levene, Long, Slädene, Sparlösa)

1688–1860 80 kr

Länghem 1690–1855 120 kr

Längnum 1721–1840 95 kr

Malma 1708–1831 95 kr

Östergötland

Lillkyrka 1667–1860 70 kr

Betalning

Betala alltid i förskott till DIS postgirokonto 140 33-5 eller bankgiro 5009-6742. Porto ingår i priserna.

Vid brådskande beställning kan dock betalning ske mot postförskottstillägg. Ring i så fall till DIS kansli!

DISGEN/PC

Lars Nordwall, Götgatan 99,
116 62 STOCKHOLM, tel 08-
55603282, fax 08-55603289,
lars.nordwall@telia.com

Björn Hellström, Önskehemsgatan 8
9tr, 124 54 BANDHAGEN, tel 08-
361236 dag+kv, fax 0708-361246,
bjorn@bhi.se

Rolf Ahlinder, Nynäsvägen 74,
136 40 HANINGE, tel 08-7771996,
rolf.dis@slb.nu

Stig Geber, Greens väg 5,
147 63 UTTRAN, tel 08-53030734
kv, stig.geber@telia.com

Göran Tengnér, Mörbyleden 20 3tr,
182 32 DANDERYD,
tel 08-7556356, fax 08-7556356,
ght@abc.se

Carl-Göran Backgård, Guckuskovä-
gen 12, 184 35 ÅKERSBERGA, tel
08-54061136, genealogist.bica
@mbox328.swipnet.se

Holger Andersson, Remmaregränden
1, 226 51 LUND, tel 046-355180,
holger.andersson@lsn.se

Anders Larsson, Storgatan 17,
233 31 SVEDALA, tel 040-400233,
anders@dis-syd.se

Björn Janson, Lärkgatan 25,
243 31 HÖÖR, tel 0413-22974,
bjorn@dis-syd.se

Jan Nilsson, Lagerlöfs väg 14, 245
32 STAFFANSTORP,
tel 046-255788 kv, fax 046-250391,
fotojanne@sempera.se

Stig Aronsson, Lokes väg 3,
246 31 LÖDDEKÖPINGE, tel 046-
709755, stig.aronsson@telia.com

Arne Hallberg, Eksjögatan 13,
252 51 HELSINGBORG, tel 042-
212232 kv, arne.h@dis-syd.se

Gunnar Persson, Magisterallén 5,
263 58 HÖGANÄS, tel 042-330515
kv, gunnar@dis-syd.se

Rune Jönsson, Orienteringsgatan 4,
291 66 KRISTIANSTAD, tel 044-
245217, runejoensson@telia.com

Ta i första hand kontakt med en
fadder i din närhet. Vi får då geo-
grafisk närhet mellan faddrar och
den som söker hjälp. Vi uppnår
också en jämnare fördelning av
fadderkontakterna.

dag = svarar gärna i telefon på
dagtid

kv = svarar helst i telefon på
kvällstid

Ove Billing, Torngatan 13,
312 31 LAHOLM, tel 0430-
14120, fax 0430-14120,
ove.billing@telia.com

Ingvar Kärrdahl, Bäckvägen 18,
330 15 BOR, tel 0370-650715,
karrdahl@telia.com

Arne Sörlöv, Alnaryd,
370 33 TVING, tel 0455-70304,
arne@sorlov.com

Jan Jutefors, Ryssbyvägen 15,
380 30 ROCKNEBY, tel 0480-
66565 kv, fax 070-6123455,
jan.jutefors@telia.com

Ingrid Lännestad, Silleskärgatan 89,
421 59 VÄSTRA FRÖLUNDA, tel
031-471847 dag+kv, lannestad@tele2.se

Jan-Åke Thorsell, Björkedals-
gatan 7, 426 68 VÄSTRA
FRÖLUNDA, tel 031-291155 kv,
jama.thorsell@spray.se

Sven Johansson, Afzeliivägen 7 A,
441 41 ALINGSÅS, tel 0322-13849
dag+kv, sven.johansson@mbox343.
swipnet.se

Roger Björkstam, Smällen 120,
442 94 YTTERBY, tel 0705-223125,
rogerbj@tripnet.se

Kent Lundvall, Fredagsvägen 42,
451 63 UDDEVALLA, tel 0522-
74740 kv, k.lundvall@telia.com

Karl-Erik Lerbro, Muraregatan 6 D,
511 55 KINNA, tel 0320-13235
dag+kv, karl-e.Lerbro@telia.com

Lars-Bertil Nilsson, Djupedalsvägen
14, 541 36 SKÖVDE, tel 0500-
494048, lars-bertil.nilsson@telia.com

Rune Johansson, Ljungvägen 4, 542
32 MARIESTAD, tel 0501-15682,
gentiana@home.se

Börje Jönsson, Klosterstigen 9,
575 37 EKSJÖ, tel 0381-10840,
borje-jonsson@spray.se

Ingemar Johansson, Hallgatan 8,
578 31 ANEBY, tel 0380-40173
dag+kv, ingemaraneby@telia.com

Karl-Edvard Thorén, Kullagatan 10,
582 26 LINKÖPING, tel 013-
101151 dag+kv, karlet@comhem.se

Roland Karlsson, Brunörtsvägen 30,
590 62 LINGHEM, tel 013-70527,
roland.ka@swipnet.se

Torsten Ståhl, Navestadsgatan 14-7,
603 67 NORRKÖPING, tel 011-
148066, torsten.stahl@home.sol.se

Kurt Gustavsson, Nicolai Karlberg,
611 92 NYKÖPING, tel 0155-
59112 dag+kv, kurt.g@swipnet.se

Elisabeth Molin, Snevide,
620 11 HAVDHEM, tel 0498-
481377, fax 0498-481585,
elisabeth@snevide.com

Göran Thomasson, Bosättervägen 3,
633 47 ESKILSTUNA, tel 016-
130271, g.thomasson@telia.com
Stig Svensson, Runeby,
642 95 FLEN, tel 0157-70138,
runeby@algonet.se

Gunnar Jonsson, Älvhagsgatan 25,
661 40 SÄFFLE, tel 0533-10559,
kilagenealogen@telia.com

Jan Tengelin, Tjäderstigen 4,
671 30 ARVIKA, tel 0570-
16187, fax 0570-37624,
jantengelin@telia.com

Bengt Hammarström, Villagatan 19,
691 41 KARLSKOGA, tel 0586-36587
dag+kv, b.hammarstrom@telia.com

Jan Wallin, Eklundavägen 18,
702 17 ÖREBRO, tel 019-183830
kv, jan.wallin.orebro@telia.com

Jörgen Fryxell, Tallstigen 13,
771 40 LUDVIKA, tel 0240-13482
kv, fryxell@dalnet.se

Marianne Munktell, Bojsenburgs-
vägen 14 B 1 tr, 791 36 FALUN, tel
023-24728, mm@abc.se

Claes Embäck, Yxbergsvägen 7,
804 25 GÄVLE, tel 026-192500 kv,
claes.emback@swipnet.se

Gösta Olsson, Sjömyra 2887,
820 60 DELSBO, tel 0653-12051 kv,
parmasen@swipnet.se

Harriet Frändén, Ede 5558,
820 70 BERGSJÖ, tel 0652-51028,
harrietfranden@hem.utfors.se

Tony Rodin, Björktjärav. 7 K,
821 35 BOLLNÄS, tel 070-
3506304, tony.rodin@home.se

Tommy Forsström, Stenbergsvägen
21, 824 91 HUDIKSVALL, tel 0650-
14925, tommy.forsstrom@telia.com

Staffan Bodén, Stora Björn 63,
825 32 IGGESUND, tel 0650-
561417, sboden@post.utfors.se

Arne Ahlström, Storgatan 63 A 3tr,
831 33 ÖSTERSUND, tel 063-
109719, arne.ahlstrom@comhem.se

Sven Schylberg, Grytan 438,
834 98 BRUNFLO, tel 063-20701
kv, slb312r@tinet.se

Arne Bixo, Tunforsgatan 5,
840 12 FRÄNSTA, tel 0691-30502,
arne.bixo.dis@telia.com

Joacim Söderström, Björneborgs-
gatan 66, 854 62 SUNDSVALL,
tel 060-155030, fax 070-3855555,
joacim.h.soderstrom@telia.com

Bernth Lindfors, Forellvägen 12,
862 40 NJURUNDA, tel 060-31524,
bernth.lindfors@telia.com

Peter Johansson, Hamngatan 13,
891 33 ÖRNSKÖLDSVIK, tel 0660-
375567, peter.johansson@city.ornsko
ldsvik.com

Lennart Näslund, Nordanås 134,
891 92 ÖRNSKÖLDSVIK, tel
0660-372109 kv, fax 0660-372109,
lintagan@home.se

Sven-Erik Fahlesson, Liljevägen 15,
892 32 DOMSJÖ, tel 0660-50865,
fahlesson@hsn.nu

Sigurd Nygren, Mättgränd 80,
906 24 UMEÅ, tel 090-186487 kv,
fax 090-140930,
sigurd.nygren@ersboda.ac

Anneli Alenius, Galoppvägen 8,
921 41 LYCKSELE, tel 0950-14647,
anneli.alenius@swipnet.se

Laila Larsson, Brännsvedjevägen
114, 934 32 KÅGE, tel 0910-
720041, tun.larsson@telia.com

Danmark

Georg Agerby, Gildhøj 86, DK-2605
BRØNDBY, tel +45-43965337,
agerby@e-mail.dk

Finland

Henrik Mangs, Kyrkoesplanaden
18 A12, FI-65100 VASA, tel +358-
500268361 kv, henrik.mangs@netikka.fi

Norge

Knut Egil Hamre, Gimlevn. 60,
NO-1786 HALDEN, tel
+47-69176169, hamre@halden.net

Alf Christophersen, Solbakken,
NO-4909 SONGE, tel
+47-37164209, fax +47-22851532,
alf.christophersen@basalmed.uio.no

DISGEN/Mac

Kerstin Bjernevik, Kaskögatan 18,
164 76 KISTA, tel 08-7511630,
kerstin.bjernevik@bredband.net

Kerstin Olsson, Östra Strö 2602,
241 91 ESLÖV, tel 0413-31025,
kerstin@dis-syd.se

Sven Olby, Ragnaröksgatan 12,
723 55 VÄSTERÅS, tel 021-20494,
sven.olby@hem.utfors.se

Reunion/Mac

Helge Olsson, Västergatan 28,
231 70 ANDERSLÖV, tel 0410-
20002, helge.o@telia.com

Inge Ledje, 2483 Hulebäckseröd,
266 98 HJÄRNARP, tel 0431-
455254, i.ledje@telia.com

Gunilla Hermander, Vattengatan 10,
824 42 HUDIKSVALL, tel 0650-
94188, macnilla@telia.com

Micael Korndahl, Kurortsvägen 20,
830 13 ÅRE, tel 0647-664777,
micael.korndahl@gensoft.se

Kerstin Farm, Krönvägen 33 B,
856 44 SUNDSVALL, tel 060-
679111, kerstin.farm@telia.com

Holger

Lennart Ekman, Erik Dahlbergsallén
11 6tr, 115 20 STOCKHOLM, tel
08-6606789, lennart.ekman@tele2.se

Stefan Macklin, Gabrielsvägen 18,
152 50 SÖDERTÄLJE, tel 08-
55085363, stefan.macklin@telia.com

Christina Nygren, Kurirgatan 26 B,
254 53 HELSINGBORG, tel 042-
282355, nygren.bc@telia.com

Kenneth Mörk, Bergslagsgatan 17D,
733 32 SALA, tel 0224-77572,
kmsala@sheab.net

Birgitta Gustafsson, Åsgatan 6 C,
774 41 AVESTA, tel 0226-31050,
b.sorby@swipnet.se

Tony Jonsson, Åsen 1010, 870 10
ÄLANDSBRO, tigg@swipnet.se

Min Släkt

Björn Nilsson, Benskedsvägen 35,
831 61 ÖSTERSUND, tel 063-
128378, bjonil@telia.com

DISBYT-ombud

Carl-Olof Sahlin, Högomsvägen 38,
183 50 TÄBY, tel 08-756 33 14, carl-
olof.sahlin@teamtsp.se

Björn Janson, Lärkgatan 25, 243 31
HÖÖR, tel 0413-229 74, bjorn@dis-
syd.se

Charlotte Börjesson, Tenorgatan 8,
421 38 VÄSTRA FRÖLUNDA, tel
031-47 80 93, charlotte.borjesson@
elia.com

Hans Vappula, Hjorthallvägen 3 A,
438 93 LANDVETTER, tel 031-
94 51 32, hans.vappula@hem.utfors
s.se

Rolf Eriksson, Barrskogsvägen 28,
590 49 VIKINGSTAD, tel 013-
812 83, rolferiksson@brevet.se

Arne Johansson, Södra Storgatan
29 D, 590 80 SÖDRA VI, tel 0492-
205 20, disbyt-smaland@telia.com

Boine Nurmi, Ekevägen 2, 723 41
VÄSTERÅS, tel 021-41 73 44,
boine@nurmi.nu

Tomas Sahlin, Västra Långgatan
50, 852 37 SUNDSVALL, tel 060-
15 84 11, tomas.sahlin@home.se

DISBYT Finland

Gunnar Bergstedt, Stangneliusvägen
23 1tr, 112 59 STOCKHOLM, tel
08-25 09 66, gunnar.bergstedt@gfh.se

Skicka ditt DISBYT-utdrag till
närmaste DISBYT-ombud. Mac-
användare skickar dock alltid till
Hans Vappula.

DIS arkiv

Kjell Weber, Källarbanken 11,
423 46 TORSLANDA, 031-56 34 77,
dis_arkiv@dis.se

DIS Arkiv innebär att medlemmen
kan deponera sitt släktforskarma-
terial lagrat på datamedia. Syftet
är att nu och i framtiden erbjuda
andra släktforskare tillgång till
de material som DIS-medlemmar
överlåter. När och på vilket sätt
materialet får disponeras bestä-
mer DIS-medlemmen själv genom
ett avtal med DIS.

Medlemmen erbjuds också möj-
ligheten att skriva ett "släktfors-
kartestamente" att placera i sitt
bankfack tillsammans med kopior
på sina disketter, så att anhöriga
kan hantera materialet på önskat
sätt.

I HÖST HAR Sveriges Släktforskarför-
bund och Genealogiska Föreningen
flyttat till gemensamma lokaler i Sund-
byberg. Här finns också DIS-Öst, Stor-
stockholms Genealogiska Förening,
Föreningen för smedsläktforskning
samt Sällskapet Vallonättlingar.

Man har gemensamt referensbiblio-
tek och tidskriftssal/café öppna för för-
bundets alla föreningar. Full tillgång till
GF's samlingar är dock reserverad för
föreningens egna medlemmar.

Page 4

"Thousands of researchers at this years genealogy days" by Bernt Stenmark

Thousands of genealogy researchers
came to this years "Genealogy Days"
in Östersund in the very middle of
Sweden in mid August. They came to
listen to lectures, see the exhibits and
to go on excursions. The archive there
was open till early morning, for those
who couldn't sleep. People came by
plane, car or bus and even a spectacu-
lar chartered steam engine train from
Sundsvall. DIS was of course represen-
ted and had a number of booths un-
der a flyer saying "DIS from North to
South". There we helped our visitors
find their way in using DISBYT and
our genealogy program.

The Genealogical Society of Finland
showed their HisKi database (www.genealogia.fi/historia/indexe.htm)
with registered clerical books. DIS
Denmark presented their collection
of information about parishes in Den-
mark (www.dis-danmark.dk/amt-herred-sogn/index_en.php). DIS Norway
was also there to present their organi-
sation and services.

Page 9

"From the Chairman confe- rence" by Sture Bjelkåker

The popular network paper Rötter
(www.genealogi.se/roots/) will after
eight years get a new editor. Håkan
Skogsjö has resigned as editor and was
thanked for his work in making this
a very popular web site for Swedish
genealogy.

Page 10

"The Federation of Swedish Genealogical Societies pre- sented honorary diplomas to two DIS members"

Two former DIS board members who
were active in starting DIS 24 years
ago, Lars Blomberg and Björn Jo-
hansson, were presented with two of
the four honorary diplomas for out-
standing work. Lars got it for his long
work in making the Disgen genealogy
program. Björn was the former editor
of the DISKULOGEN magazine for
twenty years.

Page 10

"Make your own camera stand"

Kjell Weber presented his camera
stand, made from a bar clamp bought
in a hardware store and a ball head
from a camera store. It is easy to trans-
port and can be used to clamp on to
lamp posts, trees or other sturdy ob-
jects.

Page 11

"Charlotte cheers"

Next years genealogy days will be held
in Gothenburg in late August. Char-
lotte Börjesson is the head person re-
sponsible for the conference and got a
relay-race baton from the Östersund
chairman. The theme for next year
will be emigration and immigration.

Page 11

"Good to know"

Arkion has now registered 3.6 million
of the 5.1 million people who lived in

Datainspektionen presenteras i skrift

I skriften Vi skyddar ditt privatliv i IT-
samhället presenterar Datainspektio-
nen sig och sin verksamhet. Där finns
korta sammanfattningar av de tre vik-
tigaste lagarna som Datainspektionen
har tillsyn över: PuL, inkassolagen och
kreditupplysningslagen.

Personuppgiftsombuden är väsent-

liga och presenteras under egen rubrik,
liksom de viktigaste verksamheterna:
information, inspektion, regelgivning
och internationellt.

Vi skyddar ditt privatliv i IT-samhäl-
let (PDF-fil 271 kb) kan laddas hem på
adressen [www.datainspektionen.se/in-
fobestall/infomaterial/ovrig_info.jsp](http://www.datainspektionen.se/in-fobestall/infomaterial/ovrig_info.jsp)

Den kan också beställas i tryckt for-
mat och är då gratis.

Skriften finns även på engelska, We
protect your privacy in the informa-
tion society – som PDF-fil 271 kb eller
i tryckt format (gratis).

Skrifterna kan också beställas
per telefon 08-657 61 42.

Sweden in 1900. The information can already be searched with an Arkion subscription. They are counting on publishing a CD with the whole census at the end of 2005.

After the 1900 census the 1880 population census will be registered. Some counties in northern Sweden have already been registered and can be searched with the same subscription.

In connection with the Genealogy Days in Östersund a CD with Rosenberg's "Geografiskt-statistiskt handlexicon öfver Sverige" (Geographic/statistic hand dictionary over Sweden) was presented.

This is a longed for product where you can search for a place name and find information about places with that name.

The Federation of Swedish Genealogical Societies also released a CD with the Swedish population in 1980, that contains information on about 8.3 million people.

Page 12

"A cheer for WAP" by Olof Cronberg

The most important question at the conference dinners at the Genealogy Days seem to be to figure out how you are connected to your table neighbours.

This dinner was not different in that sense. Anette on my right side remembered from earlier that we both had Evert Strokirk in Filipstad. Annalisa on the left had her ancestors in Öland, from where I only have one ancestor, the gardener Anders Engstedt in the early 1700's.

I was asked in what parish, but couldn't remember that off hand. So here came the help from a cellphone and WAP (a way to use the cellphone to surf the web) and the DISBYT service that has had a WAP entry since 2000.

To the response that Anders lived in Gärdslösa, Annalisa responded that she had lived there and that there was no gardeners there now...

Page 13

"Electronic message in a bottle on Ancestry lead to a successful family meeting in Bjurholm" by Bo Nordenfors

In 1999 a message was put on the Ancestry Message boards by Marjorie Lloyd Thompson from Sparks, Nevada. She wanted information about her ancestors from Bjurholm parish in Sweden. They came to Minnesota in 1898. There, on the message board, it was waiting to be found, like a message in a bottle. Last winter Bo got the idea to search the message boards for "Bjurholm" and found the message. He started researching and many messages crossed back and forth over the Atlantic for a while. Marjorie and her mother planned on a visit to Sweden and Bjurholm and hoped to find relatives. With the help of a newly found relative and genealogist, Myrtel Emilson, their family was found and a reunion could be arranged.

Page 14

"Research trip in Germany gave a very positive result" by Kjell Weber

For a number of years I have wanted to go to Germany and the area where my grandfather was born, just to see the surroundings. I realized that what is there now was probably not there when grandfather was a child - after war and bombings. But would it be possible to get anywhere without talking German and with just a little English? It turned out that language wasn't that big of a problem as long as you met the right people. Kjell came back to Sweden with a lot of information and mail addresses of the people he met. And he got to see the place where his grandfathers house had stood.

Page 16

"The interest for DIS was big at this years bookshow"

For four days DIS had a booth at the book and library exhibition in Gothenburg. At times it was like a wall of people around the area where DIS,

The Federation of Swedish Genealogical Societies and Genline presented themselves and talked about how to do research on your own family. Kids started on their own family charts and got their parents to remember that there was a box with the research that granddad had done.

Page 18

"Learn more about Disgen 8"

This time the series is about using external files and using the place and map functions in Disgen.

Page 28

"About the problems of not having made correct safety copies" by Torbjörn Gustavsson

Torbjörn's computer started acting up and finally he decided to format and reinstall the operating system. After all he had made safety copies of his genealogy data. But the reinstall did not go as expected. There was a memory problem and that had also affected the ZIPped safety copies, so they had not been written correctly and could not be opened... It took him more than 6 months of work with a binary editor to restore the data and get 11 years of research back.

Page 29

"A normal Swede is registered in hundreds of databases"

On average a Swede is registered in a couple of hundred registers and databases. Most of the information is benign and the ground rule for having a register is that it can not contain more information than is needed for the purpose of the register. Each and every person here has the right to know what is registered about him or her in registers kept by authorities, companies or organisations. And we have the right to get the information corrected or removed if it is wrong.

For questions and further information on the content of Diskulogen, send a mail to translation@dis.se.

Avsändare: Föreningen DIS, Gamla Linköping, 582 46 LINKÖPING

Folke Aili arbetar för en regionförening i norra delen av landet

Cirka 700 medlemmar i den nordligaste delen av landet saknar regionförening inom DIS. Men nu är det meningen att föreningen ska råda bot på det.

Det är Folke Aili som tagit initiativ till den nya regionföreningen, som för närvarande går under arbetsnamnet DIS-Nord. Folke har varit medlem i DIS under snart tre år och har saknat de lokala kontakterna. Det var anledningen till att han tog kontakt med DIS centralt.

På försommaren skickade DIS kansli ut förfrågningar till 700 medlemmar i Norrbotten och Västerbotten. Frågan var om de ville bilda en regionförening.

– Det kom cirka 120 svar och inget var negativt, berättar Folke Aili.

23 kommuner

Ett problem i den övre delen av Norrland är de stora geografiska avstånden. Området för den tänkta regionföreningen omfattar 23 kommuner. Men det är inget som avskräcker Folke Aili.

– Vi måste utse kontaktpersoner på flera ställen och bilda mindre enheter. Eventuellt ska vi dela upp regionföreningen i två sektioner. Det får medlemmarna bestämma på våra möten, säger han.

I höst hålls nämligen tre medlemsmöten, då också släktforskarföreningarna inom det berörda området är inbjudna. I Luleå och Umeå hölls informationsmöten den första helgen i oktober. Det tredje mötet, förlagt till Skellefteå den 23 oktober, blir konsti-

tuerande. Då ska föreningen bildas.

Över 40 personer deltog i de två första träffarna – och Folke Aili är nöjd. Vid båda tillfällena förordade deltagarna att det ska bildas en regionförening i norra Sverige.

Stora avstånd

En diskussionsfråga var hur föreningen ska organiseras med tanke på de stora geografiska avstånden. Några förordade att regionföreningen ska bilda underavdelningar med kontaktpersoner inom exempelvis fyra geografiska områden.

De flesta av deltagarna använder sig av Disgen, men några registrerar också via andra programvaror. Gemensamt för samtliga under de två träffarna var att den nya regionföreningen ska ägna sig åt utbildning. Men inte bara utbildning inom Disgen och annan programvara, utan datahantering i allmänhet.

Bernth Lindfors – Disgen-fadder från Njurunda – deltog i båda träffarna och fick fullt upp med att svara på frågor om hur man hanterar programmet. Han informerade också om Föreningen DIS som organisation.

I och med träffarna i Umeå och Luleå har nu DIS-Nord 60 medlemmar – från Pajala i norr till Bjurholm i söder och från Jokkmokk och Lycksele i väster till Bottenvikskusten i öster.

Vid det konstituerande mötet hålls

Folke Aili har tagit initiativ till att en regionförening inom DIS bildas i Norrbotten och Västerbotten.

den 23 oktober väljs en interimsstyrelse och en valberedning som ska fungera fram till årsmötet i februari nästa år. Då ska det väljas en ordinarie styrelse.

BERNT STENMARK

Den som har förslag till ledamöter i den ordinarie styrelsen och eventuella andra funktionärer kan ta kontakt med Folke Aili på mejladressen f_aili@yahoo.se eller telefon 0910-77 88 11.

Det går också bra att skicka brev via snigelpost till adressen Folke Aili, Getbergsvägen 4, 931 39 Skellefteå. Folke sänder förslagen vidare till den valberedning som kommer att väljas.